

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Več znanja tudi v gradbeništvu
v gradbeništvu se je nakopičilo toliko problemov, da jim je težko videti konec. Na Gorenjskem jih je sicer manj kot druge, vendar ...

stran 3

Telefoni zdaj v 23 naseljih

V Poljanah bodo jutri proslavili sklep velike telefonske akcije. V 23 naseljih so letos napeljali telefon in zdaj je telefonsko omrežje zgrajeno za vseh 23 naseljih.

stran 4

Revija za vsa vprašanja

Ni ravno veliko krajev, ki bi si lahko privoščili svojo revijo. V Žireh imajo Žirovski občasnik, revijo za vsa vprašanja.

stran 5

Konec nasilja v »nebesih okrog Triglava«?

Najstarejši in največji naravni park v Jugoslaviji se je odločil za koncept »sožitja narave in človeka« — za pot, ki predvideva varovanje narave ter naravne in kulturne dediščine in ...

strani 8 in 9

Zlati košuti za Almira in Tekstilindus

Na letošnjem sejmu mode v Beogradu je Almira iz Radovljice dobila že deseto zlato košuto. Tekstilindus iz Kranja je prvo srebrno košuto dobil pred štirimi leti, letos pa zlato.

Ob studiji Vinka Hafnerja

Zveza komunistov in komunizem

Radovljica, 8. oktobra — Kako živa je v naši družbi in še posebej v Zvezi komunistov ideja komunizma, zakaj je Zveza komunistov vedno bolj neprivilačna za mlade, zakaj iz nje izstopajo tudi dobrni komunisti, kakšne vzore ponuja ljudem Zveza komunistov in podobna vprašanja so bila osrednja v sredo na tematski razpravi o študiji Zveza komunistov in komunizem, ki jo je napisal Vinko Hafner. Hafner je o tem razpravljal na plenumih ZKS in ZKJ in to problematiko obravnaval tudi v pogovorih za jugoslovanske in slovenske časnike. Pogledi Vinka Hafnerja na to, preveč v ozadje potisnjeno problematiko, so strnjeni v posebni brošuri, ki jo je izdala Založba Komunist. Na razpravi, ki jo je pripravil medobčinski svet Zveze komunistov za Gorenjsko, so si bili edini, da je o ideji komunizma in njeni realni uresničljivosti v naših razmerah treba razpravljati.

-jk

Zidarje je povozil čas

V našem gradbeništvu se je nagradilo toliko problemov, da jim ni videti konca. Tudi prihodnost je siva, saj so zlati zidarski časi minili. V našem gospodarstvu je namreč na pohodu tehnološki razvoj, vse manj vlagajo v zidove in vse več v nove stroje. Za gradnjo stanovanj pa je denarja premalo.

Nakopičeni problemi imajo korenine v zaspanosti gradbenikov, ki niso napravili zaslužek od kvantitev h kvaliteti, kakor veleva čas. Sicer pa jim na Gorenjskem v preteklih letih ni uspela niti boljša povezanost in s tem večja izkorisčenost dragih gradbenih strojev, kaj šele pravočasna misel na razvoj. Tako životarijo, njihova strokovna sposobnost upada.

Odhajajo dobiti zidari, prihajajo pa novi, priučeni delavci iz drugih republik s trebuhom za kruhom. Dopoldne so v službi, pooldne iščejo boljši zasluzek pri zasebnih graditeljih, ki jim menda uro plačujejo že po 1.500 dinarjev. Gradbeniške plače so namreč danes slabše kot so bile pred leti, odsev imajo tudi v praznih gradbenih solah.

Upadanje strokovnosti je ključni problem našega gradbeništva in ne šušmarstvo in konkurenca obrtnikov, kakor tolmačijo nekatere. Ključni problem, ki vleče za sabo vse druge. Prav na Gorenjskem imamo dober primer, kako je le mojster Pelko z Bleda sposoben — zaradi strokovnosti seveda — prevzeti najrazličnejše obnove, nove fasade itd. Da se v naših gradbenih organizacijah malo ukvarjajo z lastnim razvojem, navsezadnje kaže tudi dejstvo, da ne razpisujejo stipendij za arhitekte, projektante, inženirje, da se ne vključujejo v raziskave.

Kakor so naši lesarji obsedeli na iverki in jih je zato povozil čas, so zidari na zidaku, novosti pa se boje.

M. Volčjak

Torbe za obiranje sadja ... Delo je opravljeno, obiralci so utrujeni, zdaj jih čaka še čiščenje torb. — Foto: F. Perdan

140 kilogramov žvepla na prebivalca

Jesenice, 9. oktobra — Območje Jesenice sodi po veljavnih predpisih v III. območje onesnaženosti zraka v Sloveniji. V lanski sezoni so bile Jesenice na 23. mestu glede koncentracije žveplovega dioksida in na 31. mestu glede koncentracije dima med kraji z najbolj onesnaženim zrakom v Sloveniji.

Vendar pa inženirski biro Elektroprojekt iz Ljubljane ocenjuje, da se do leta 2000 emisije žveplovega dioksida ne bo bistveno zmanjšala. Politika predvidene energetske porabe do leta 2000 je taka, da ni mogoče pričakovati čistejšega ozračja, čeprav bo Železarna z opuščanjem plavžev bistveno zmanjšala emisijo

vseh polutantov. Ocenjujejo, da se bo znižala kar za 10 do 40 odstotkov sedanjih vrednosti. Vendar se bo počečalo onesnaževanje iz drugih virov.

Težave zaradi onesnaženega zraka so na Jesenicah posebno izrazite zaradi močne koncentracije prebivalstva in težke industrije na zelo majhnem in ozkem prostoru. Zato je specifična emisija med najvišjimi v Sloveniji. Za primerjavo: produkcija žveplovega dioksida na prebivalca dosegla zdaj v jesenški občini 140 kilogramov na leto in bo šele po letu 2000 padla v razred manj onesnaženih območij (Tržič 57 kilogramov, Domžale 49, Obala 19, Šentjur 36).

D. Sedej

Na Bledu se bo kadilo

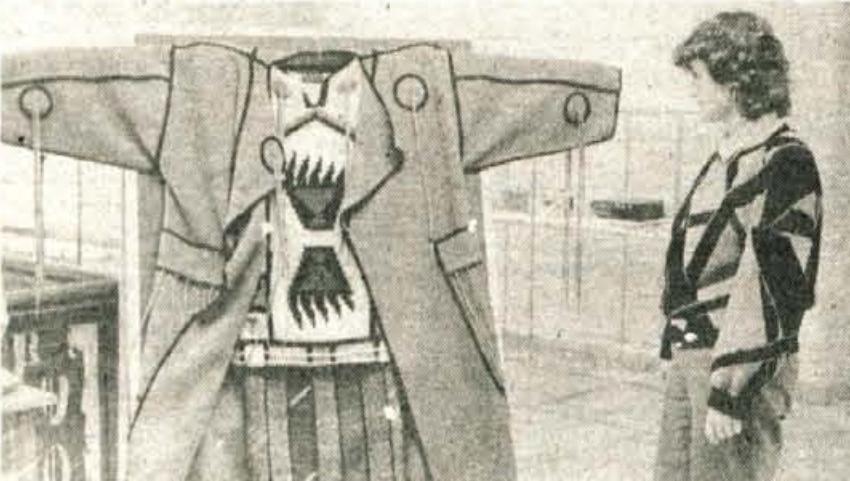
Tekmovanje v kajenju pipe

Bled, 8. oktobra — Prvi jugoslovenski klub kadičev pipe iz Zagreba in Duvanska industrija Zrenjanin bosta v soboto priredila v hotelu Golf na Bledu tretje odprto prvenstvo Jugoslavije v dolgem kajenju pipe. Tekmovanje se bo začelo ob 17. uri, ogled bo brezplačen. Prireditelja bosta sprejemala prijave še pol ure pred začetkom tekmovanja, do 16.30. Pogoj za nastop je ravnina pipa. Tekmovanje bo potekalo v

moški in ženski konkurenči. Zmagal bo tisti, ki bo najdlje kadiil določeno količino tobaka. Neuradni rekord je ura in štirideset minut. Tekmovanje bodo popestrili še z razstavo pip.

Zamisel je zanimiva, verjetno bo tudi obisk dober. Le kaj bodo rekli bojevnik zoper kajenje, ki so pred nedavним »ropotali« celo v delegatskih klopeh?

(cz)

12. oktober — dan inovatorjev — V Radovljici so v počastitev dneva inovatorjev odprli v ponedeljek v avli občinske skupščine razstavo inovacij in razvojnih dosežkov (na slikah); v Kranju so podobno razstavo odprli včeraj, ob tej priložnosti pa so podelili tudi priznaujanja inovator leta in nagrade Janeza Puharja. (cz) — Foto: F. Perdan

Najti delo ni problem

Kranj — Letos se je na Gorenjskem izredno zmanjšalo število ljudi, ki iščejo zaposlitev. Čeprav brezposelnost v gorenjskih občinah že doslej ni predstavljala problema — delo je iskal tudi že 900 do 1000 ljudi — pa je bilo v letošnjih poletnih mesecih le 600 iskalcev. Število ni bilo večje niti v letih največjega zaposlovanja, ko se je zaposlenost letno dvigala tudi za tri do štiri odstotke. Težav pri iskanju pripravnosti ni imela niti mladina, ki je letos končala šolanje, saj na opravljanje pripravnega staža čaka le še malo mladih. Med zaposlenimi je večina takšnih, ki ustreznega dela ne morejo dobiti iz zdravstvenih ali drugih razlogov.

ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

Triglavski narodni park

Na istem bregu

Čeprav se ob različnih stališčih do posameznih problemov v Triglavskem narodnem parku zdi, da so uprava parka, ki zagovarja slošni in z zakonom opredeljen družbeni interes, in različni gospodarji v prostoru (kmetje, gozdarji ...) na nasprotnih bregovih, se je doslej še vedno izkazalo, da tropijo v isti rog isto pesem: naravo ter naravno in kulturno dediščino je treba varovati. Park je namreč tudi še premlad, da bi v njem že zdaj vladalo popolno sožitje med vsemi, ki so prisotni v tem prostoru ali posegajo vanj. Interesi so na nekaterih področjih še vedno razhajejo, povzročajo nejevoljno in včasih tudi hudo kri.

Program razvoja Triglavskega narodnega parka za zdajšnje srednjejeročno obdobje (1986–90) je stvarnejši od prejšnjega. Otresel se je vseh želja in »vizionarskih idej«; v njem so le tiste naloge, ki so jih v svoje načrte zapisale občine Jesenice, Radovljica in Tolmin, kmetijci, gozdarji in drugi gospodarji prostora. Upošteva načelo, da mora omogočiti razvoj gospodarskih dejavnosti in naselij in hkrati varovati pred nesmotrnimi posegi in ropanjem narave.

Problemov ostaja dovolj tudi za to petletno obdobje. Nesnaga duši Bohinjsko jezero. Trenta odmira in propada. Planinsko koče se kopljajo v odpadkih. V Vrath tabori včasih na prostoru brez stranična tudi po turistov. V parku je prek trideset objektov, ki stojijo na nezazidljivem zemljišču ali so narejeni tako, da kvarijo podobo krajine. V kmetijstvu se na široko lotevajo agromelioracij. Gnojenje je ponekod precej nestrokovno, nerazčiščeno ostaja vprašanje gospodarjenja z gozdovi v Martuljku ... Zdi se, da bi nekatere od teh problemov veliko bolj rešili, če bi ljudje, ki karkoli odločajo o parku, bolje poznali razmere v njem.

C. Zaplotnik

PO SLOVENIJI IN JUGOSLAVIJI

Proti terorizmu in mamilom

Beograd — V Beogradu se je nadaljevala generalna skupščina Interpol-a, ki jo je začel naš zvezni sekretar za notranje zadeve Dobroslav Čulafić. Dejal je, da sta terorizem in mamilia največja nadloga in nevarnost in da je Jugoslavija prva občutila dejavnost terorističnih organizacij. Terorizem in mamilia sta osrednji temi skupščine, ki je na osnovi statuta Interpol-a potekala za zaprtimi vrati.

Tovornjaki čakajo

Sentilj — Mejni prehod na Šentilju je še naprej čakalnica tovornjakov. Naši prevozniki so namreč že izkoristili za letos dovoljeno kvoto prevozov v Avstrijo, zato nimajo dovolilnic za prehod v Avstrijo. Med vozniki je zato bilo nejevolje, saj so lahko dovolilnico kupili za 250 dinarjev na obmejnem servisu. Po zagotovilih zveznih organov bo ta problem rešen po 15. oktobru, ko naj bi prišla nova kvota dovolilnic, vendar na račun kvote

za prihodnje leto, kar je dokaj slaba tolažba.

Meja ne bomo zapirali

Sežana — Tako je izjavil član predstva SFRJ Stane Dolanc med obiskom v občini Sežana. Meja mora biti odprta in pri nas ni več razmišljaj o ponovnih omejitvah pri prehodih meje. Stane Dolanc je tudi poudaril, da je uresničevanje Osimskega sporazuma v gradnji v njih dogovorjenih objektov predvsem naloge federacije, da pa imajo pri obmejnem sodelovanju pomembno vlogo tudi občine.

Obisk zamejcev

Beograd — v našem glavnem mestu so bili predstavniki slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Pogovarjali so se s predsednico Zveze sindikatov Jugoslavije Marijo Todorović. Delegacijo slovenske skupnosti sta sprejela tudi člani predstva SFRJ Stane Dolanc in predsednik zveznega izvršnega sveta Branko Mikulić. —jk

Jutri srečanje borcev 30. in 31. divizije

Kranj, 9. oktober — Letos mineva 43 let od ustanovitve 30. in 31. divizije NOVJ, ki sta bili osnova za ustanovitev slavnega 9. korpusa, katerega operativno območje je obsegalo celotno Primorsko in Gorenjsko.

Odbora skupnosti borcev 30. in 31. divizije organizirata ob tej obletnici tovariško srečanje bork in borcev in njihovih družinskih članov. **Srečanje bo v soboto, 11. oktobra, ob 15. uri v obeh velikih dvoranah Doma JLA v Ljubljani.** Za tovariško razpoloženje bo igral orkester JLA iz Ljubljane.

Radovljičani v Svilajncu

Radovljica, 7. oktobra — Občina Svilajnac, s katero je pobratena radovljiska občina, v teh dneh praznuje. Slavnostne seje občinske skupštine in drugih prireditev so se udeležili tudi predstavniki Radovljice: predsednik občinske skupštine Bernard Tonejc, predsednik občinske konference SZDL Anton Tomšan in predsednik mladinske organizacije Mihal Potočnik. Planinsko društvo Bjelanic je ob tej priložnosti podelelo plaketo občinskemu konferenci ZSMS Radovljica v zahvalo za sodelovanje mladih Svilajncev v mladinskih delovnih brigadi Staneta Zagarija. Deset mladincev iz radovljiske občine se bo udeležilo v sedmigi srečanja mladih planicev Jugoslavije, ki se bo začelo danes in bo trajalo do nedelje.

Na MDA še naprej

Brdo pri Kranju, 6. oktobra — Na večurni seji predsedstva OK ZSMS Kranj, ki so se jih udeležili tudi predstavniki drugih kranjskih družbenopolitičnih organizacij in občinske skupštine, je bila osrednja točka dnevnega reda mladinsko prostovoljno delo v občini Kranj. Po živahnem razpravi se je izobilovalo mnenje, da se morajo kranjski mladinci klub problemom tudi v bodoče udeleževati republiških in zveznih mladinskih delovnih akcij, predsedstvu RK ZSMS pa bodo posredovali kranjske izkušnje. V prihodnjem letu bo ručno kvalitetnejše informiranje o mladinskih delovnih akcijah, drugih družbenopolitičnih organizacijah in skupnih dogovorih o izvedbi priprav na brigadirske sezone.

Mladi so sprejeli tudi predlog kandidatne liste za nove člane predsedstva OK ZSMS Kranj in obravnavali vsebinske zaslove mladinskega glasila Na prej, kjer so posebno poudarili, da mora biti v glasilu čim več zanimivih prispevkov za mladino Kranja.

Po sklepnu seje je bila krajska slovesnost, kjer se je predsednik kranjske mladinske organizacije Boštjan Šefic zahvalil za dolgoletno delo šestim članom predsedstva, ki se bodo ob koncu oktobra, na programsko-voljni konferenci, poslovili od dela v OK ZSMS Kranj.

Vine Bešter

Nošenje praporov naj bo enotno za vso Slovenijo — Lepo jih je pogledati, ko v enakih olivnozelenih uniformah z rdečimi svilnatimi praporji v rokah slovensko obkrožajo prireditveni prostor. Vendar so bori ostareli; vrste borčevskih praporščakov bo treba pomladiti. Predlagajo, naj bi to nalogu prevzeli teritorialci Medobčinski svet Zveze borcev Gorenjske predlagata republiškemu odboru zvezne združenje borcev, naj nošenje praporov uredi enotno za vso Slovenijo. — dd

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, stavek Gorenjski tisk, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik izdajateljskega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo:

Stefan Žargi (glavni urednik in direktor)

Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica)

Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Lea Menclinger (kulturna), Darinka Sedej (Jesenice), Helena Jetovčan (Škofja Loka, kromika), Jože Koščnik (notranja politika, šport), Dušan Humer (šport), Danica Dolenc (za dom in družino, Tržič), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Perdan (fotografija).

Casopis je poltednik, izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pr. SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo 28-463.

mali oglasi in naročnina 27-960.

Casopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Naročnina za II. polletje 1986 je 2.600 din.

Gorenjski sindikati pravijo

Proti administriranju in nenehnim spremembam

Kranj, 6. oktobra — Pogoje gospodarjenja v letu 1987 moramo določiti čim prej in preprečiti pretirano administriranje ter ne-nehno škodljivo spremicanje predpisov, ker to ponavadi povzroča dodatno zaposlovanje, so dejali na seji medobčinskega sveta Zveze sindikatov Gorenjske.

Na ključnih področjih uspešnega gospodarjenja nismo uspešni, so dejali ob obravnavi sedanjega položaja gospodarstva na Gorenjskem. Zato razmere ne dovoljujejo počitka, ker velja tudi za sindikalne organizacije. Delavcem ne znamo povedati, kako do boljših rezultatov. Ni prave motivacije, preveč govorimo o delitvi in premalo o ustvarjanju. Ponavljamo oguljene fraze, katerim ljudje vedno manj verjamejo. Prihodnje leto mora veljati stalnejša gospodarska politika. Letos je bilo preveč administriranja in nenehne spremicanja predpisov, kar pogošča povzroča tudi neproduktivno zapošlovanje. Nič več ne vemo, kaj je dohodek, nimamo več pravih, oprijemljivih kazalcev dobrega gospodarjenja, ki pa

jih marsikje dosegajo, pa zanje niso primerno in spodbudno nagrajeni. Zmanjšanje sklicevanje na pomen znanosti in znastveno — raziskovalnega dela, čeju ne bomo nimali pravi čas vključiti v nastajanje politike gospodarjenja. O prestrukturiranju gospodarstva goprimo počez brez jasnih ciljev in realnega planiranja. Tu bi morala biti izrazitev vloga banke in zbornice ter drugih ustanov, bolj pa moramo izkoristiti prednosti, ki jih na Gorenjskem imamo. Ne kaže še naprej računati, da nam bodo mednarodne finančne ustanove neomejeno pomagale, ampak se moramo opirati na svoje znanje. Kdor dobro dela, naj bo dobro plačan, saj so že tako ali tako pri nas sredstva za osebne dohodke minimalna postavka.

Za naložbe nismo pripravljeni, ker nismo dovolj programov. Sedanja velika vlaganja na Jesenicah (jeklarna, predor) in v posameznih delovnih organizacijah nas ne smejo uspavati.

Clini medobčinskega sveta Zveze sindikatov za Gorenjsko so menili, da je treba prav tem področjem dati v prihodnje večjo pozornost, letos pa narediti vse, kar se še da narediti za zaustavitev neugodnih gibanj. Z devizami na razpolaga predvsem tisti, ki jih je začel služiti, samoupravna in proizvodna organiziranost pa mora biti toliko pravne. Pot do večje akumulacije ni zmanjševanje osebnih dohodkov, ampak sprembe v gospodarskem sistemu, ki bodo znižale visoke obremenitve gospodarstva. Posebno pozornost pa bo treba na Gorenjskem nameniti tržišču občini, kjer je gospodarska problematika najbolj žoga.

J. Koščnik

Višje prispevne stopnje

Delavec naj ve, kaj plača

Jesenice, 2. oktobra — V četrtek so na seji izvršnega sveta izrazili več prispevkov o financiranju interesnih skupnosti — Kje so merila za razvijanje? — Indeksi ne povedo dosti, če obenem premalo vemo, koliko kaj stane

Ko so na seji jeseniškega izvršnega sveta obravnavali predlog sprememb prispevne stopnje za letošnjo dva zadnjih meseca (skupna obremenitev naj bi bila za 2,65 odstotka večja od sedanje), so opozorili na več stvari, ki se pojavljajo pri obremenitvah gospodarstva.

Gospodarstvo jeseniške občine v primerjavi z drugimi gorenjskimi občinami še najmanj plačuje, saj znaša obremenitev iz bruto osebnega dohodka v Kranju okoli 32 odstotkov, v Škofji Loki 31, v Tržiču 30, v Radovljici 29 in na Jesenicah 28 odstotkov. Jeseniško gospodarstvo daje interesnim skupnostim okoli 2,50 milijarde (2,5 starih) dinarjev, vendar pa težko

zmorejo vse stroške in komaj uresničujejo programe predvsem v zdravstvu in šolstvu, še posebej, ker pošljajo veliko denarja za slovenske solidarnostne programe, medtem ko osebni dohodki zaostajajo za gospodarstvom.

Klub vsemu pa se ob vsakem početju prispevne stopnje upravičeno porajajo marsikateri prispevki. Ob parolah, da je treba gospodarstvo razbremeniti, bi se morali temeljito pogovoriti, kaj je še znosna obremenitev. Višina prispevne stopnje in razlika med občinami ne pove kaj prida, če niso na mizi tudi merila in dejanska slika položaja družbenih dejavnosti v posamezni občini. Pora-

jajo se tudi pomisliki, da pri financiranju interesnih skupnosti sploh ne gre več za svobodno menjavo dela, temveč za proračunski sistem.

Zato so nekateri člani terjali prava merila za ocenjevanje razvijosti. Zahvalevi so, da se v prikaz financiranja družbenih dejavnosti vključijo tudi sredstva, ki jih gospodarstvo ne posredno namenja, kajti tega denarja ni tako malo. Niso bili za začetajne osebni dohodki v družbenih dejavnostih, vendar za čiste račune, ko naj slike indeksiranje zamagljuje, ampak naj se delavcem jasno in glasno pove, koliko kaj stane in kaj plačujejo. Predvsem skupaj s solidarnostjo, ki v ogromnih milijardah odteka iz domnevno razvite jeseniške občine.

Izvršni svet je sprejel predlog povračanja prispevne stopnje, s tem, da se bodo o njem odločili še delegati na sejah skupščin. Ob tem naj bi s 1. januarjem prihodnje leto veljale povprečne obremenitve iz leta 1986, in znašajo 20,37 odstotka.

D. Sedej

Marija Vilfan bo letos prejela tradicionalno listino miru Kraljeva

Slovenci že tretjič na slovesnostih v Kraljevu

Ljubljana, 3. oktobra — Vsako leto oktobra pripravijo v Kraljevu slovesnosti v spomin na skoraj sedem tisoč padlih domoljubov, ki so jih Nemci množično postrelili med 15. in 20. oktobrom leta 1941. Vsako leto ob tej priložnosti podelijo tudi listino miru (povelja mira). Med prejemniki te listine so velika imena naše zgodovine, med drugimi tovariš Tito, Vladimir Bakarič, dr. Pavle Savic, Luka Leskošek, Sergej Kraigher... Letos pa bo listino miru prejela Marija Vilfan, članica sveta republike in predsednica Zveze društev Slovenije za združene narode in njihova delegatka v republiški konferenci socialistične zveze Slovenije.

Kot je na tiskovni konferenci v Ljubljani povedal predsednik skupščine občine Kraljevo Branislav Milenović, so te oktobrske slovesnosti nastale iz skromnih slovesnosti ob obletnici mnogih pobojev, ko so se na grobišču

Kraljeva zgrinjale množice svojcev padlih, občancov in mladine. Vsaka slovesnost je postajala glasno opozorilo in sporočilo ljudem sveta: nikoli več vojne, nikoli več takšnih grozot. Slovesnost je dobivala vse širše razšegenosti in od leta 1974, ko je v kulturnem programu nastopilo tudi Slovensko narodno gledališče iz Maribora, sodeluje pri teh slovesnostih vselej ena od jugoslovanskih republik ali pokrajini. Letos je Slovenija vključena že tretjič.

Slovesnosti se bodo v Kraljevu začele 13. oktobra, ko bo v avli skupščine občine Kraljevo odprt razstava gledališkega plakata iz Umetnostne galerije Maribor, naslednji dan bo nastopil Akademski pevski zbor Tone Tomšič, predstavila pa se bosta tudi gledališče Ljudske vstave iz Maribora in Vesna film, Radio Maribor in Radio Kraljevo pa bosta pripravila skupno kontaktno oddajo.

Povpraševanje po rabljenih oblačilih

Šeststo prošenj v enem letu

Kranj, 10. oktobra — Še nikoli doslej ni bilo toliko povpraševanj po rabljenih oblačilih kot prav v zadnjem letu, so povedali na občinski organizaciji Rdečega križa Kranj. V skladislu je tega blaga kar dovolj, vsak dan pa občani prinesejo še kak zavitek.

V zadnjem letu so pri občinski organizaciji Rdečega križa v Kranju prejeli okoli 600 prošenj občanov za oblačila in obutev. Čeprav se Rdeči križ z zbiranjem rabljenih oblačil ukvaja že vrsto let, doslej toliko povpraševanja po oblačilih še ni bilo.

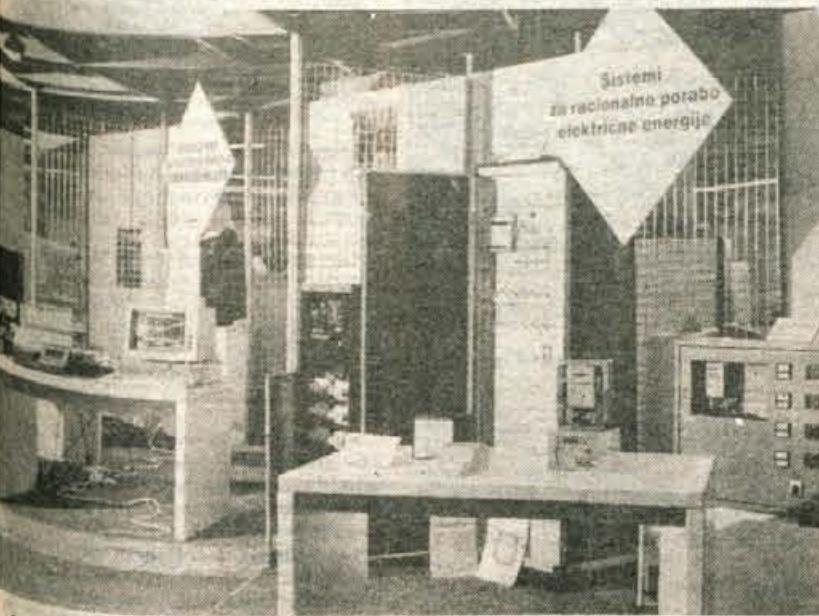
Kdo potrebuje rabljena oblačila?

»Zadnja leta so nekateri kranjske družine z veliko otroki že kar stalni prejemniki zavitev z oblačili in obutvijo. Pa ne le družine, tudi veliko upokojencev se je že znašlo v položaju, ko ne zmorači kupiti novega plašča. Zelo malo pa je tako imenovanih socialnih primerov, to je ljudi, ki nikoli niso mogli poskrbeti zase,« je povedala Katja Širnik, sekretarka občinskega odbora Rdečega križa v Kranju.</

Poslovanje Iskre v letosnjem letu

V Iskri so na obzorju spremembe

Ljubljana, 7. oktobra — Na tradicionalni Iskrini časnikarski konferenci na ljubljanskem sejmu Sodobna elektronika se spregovorili o poslovanju Iskre v letosnjem letu, o izvozu in razvoju ter podali uradno informacijo o vključevanju Iskre Delta v Gorenje. Razgovora s časnikarji se je udeležil tudi novi predsednik Iskre Franc Šifkovič, ki je dejal, da bodo odločne posegli v prenovo proizvodnje, saj se ji najbolj upirajo tam, kjer bi bila najbolj potrebna.

V Iskri je bila v letosnjem prvem pollettu proizvodnja večja za 24,5 odstotka in podobno povečanje pričakuje tudi v devetih mesecih. Na začetku leta so imeli dvekaj visoke izgube, ki so jih ob pollettu zmanjšali na vsega 199,8 milijona dinarjev, torej so bile za 13,4 odstotka manjše kot lani v tem času. Tudi po devetih mesecih ne bodo večje.

Slabše rezultate dosegajo le pri izvozu, ki je sicer večji kot lani, načrti pa ne bodo dosegli. V prvi polovici leta so izvozili za 110,9 milijona dolarjev, kar je 2,4 odstotka več kot lani v tem času, konvertibilni pa je od tega znašal 74,4 milijona dolarjev. V devetih mesecih se je vrednost izvoza dvignila na 150 milijonov dolarjev, od tega konvertibilni na 100 milijonov dolarjev, ob koncu leta pa naj bi celotni izvoz znašal 240 milijonov dolarjev, od tega konvertibilni 155 milijonov dolarjev, kar pomeni, da bodo na tiste prodali 30 odstotkov izdel-

Letosjni Iskrin izvoz bo torej nekaj odstotkov večji kot lanski, vendar izvoznega načrta ne bodo dosegli. Neuresničen izvozni načrt pripijeti vodstvo Iskre neustrezni devizni zakonodaji, ki izvoz premalo upodbija, ali kakor je razmere kontinental direktor Iskra Commerce Janez Vipotnik, uvozni del jugoslovanskega gospodarstva je prevladal nad izvozom.

Problematičen izvoz so opremili tudi s podatki o slabšem zaslugu, ki ga imajo z njim. Zaradi nestvarnega leta dinarja bodo letos izgubili 8 milijard dinarjev, kar ustreza 30 odstotkom njihove akumulacije. Z

njam bodo imeli za 3,5 milijarde dinarjev več stroškov in če pristojemo še 1,5 milijarde dinarjev, ki jih ne bodo zaslužili zaradi zadržanih cen njihovih izdelkov, pride do zneska 13,5 milijarde dinarjev, ki je za Iskro »izgubljen«, a ne bi bil, če bi bilo pri nas tržno gospodarstvo. Ta znesek ustreza polovici letosnje akumulacije, ki jo bodo ustvarili v Iskri.

Ukrepe na področju cen, ki so bili sprejeti poleti, občutni predvsem predelovalna industrija oziroma končni izdelovalci, saj cene domačih surovin vztrajno rastejo, čeprav je marsikatera že nad svetovno. V Iskri ocenjujejo, da so ti ukrepi privedeni do nesmislov, kakršen se, denimo, kaže pri cenah električnih števcev. Kibernetika nekatere tipe števcev na tujem prodaju po dvakrat višji ceni kot doma, svetovni trg pa jim jo priznava.

10 odstotkov prihodka vlagajo v razvoj

Lani smo govorili o 140 milijardah dinarjev naložb v tem srednjoročnem obdobju, zaradi visoke inflacije pa bo morala Iskra vrednost potrebnih oziroma načrtovanih naložb podvajiti, je povedal Rado Fakeski, ki v vodstvu Iskre skrbi za inovacije in razvoj. Letosnje naložbe so vredne 28 milijard dinarjev, prihodnje leto bodo 45 milijard dinarjev. V prenovo proizvodnega programa vlagajo 5 odstotkov celotnega prihodka, v inovacije prav tako, torej vlagi Iskra v bodoči razvoj desetino celotnega prihodka.

Iskrina prednost je v tem, da obvlada vsa bazične tehnologije, ki so

potrebe za vstop v moderno informacijsko dobo. To je njena prednost pred drugimi sorodnimi jugoslovenskimi izdelovalci. Takšna je njena strateška usmeritev, ki pa jo družba premalo podpira. V Iskri se pogovarjajo s tremi tujimi partnerji glede sodelovanja v programu Eureke, vendar so pri tem bolj ali manj osamljeni, saj bi potrebovali ustrezeno državno udeležbo. Pri odpiranju strateških področij in prenovi proizvodnih programov oziroma razširjanju obstoječih prodnih proizvodov pa morajo celo nadoknadiť zamjeno, ne le tekoče uresničevati načrte. Kako zelo so bile omejive uvoza opreme v preteklih letih ostre in nesmiselne, povedo Faleskinijev besede, da Iskra leta 1983, pred saraevskimi olimpijskimi igrami, ni smela uvoziti niti toliko opreme, ko jo je ljubljanska Televizija.

Presenetljiva odločitev Delte

Iskrina strateška usmeritev je, izvoziti polovico izdelkov, in da bi bili z ustreznim dohodom prisotni v svetu, bodo morali poskrbeti za koncentracijo kapitala na ključnih projektih. S tem je povezana tudi primernost proizvodnih programov posameznih tozdov. Kakor je povedal Ivo Banič, katerega naloga je v vodstvu Iskre organizacija in informatika, je zdajšnja organizacijska struktura Iskre v napotu že njim samim, zato bodo morali razmisliti tudi o teh spremembah in jih odločno uresničiti.

Podali so tudi uradno informacijo o vključitvi dveh tozdov Gorenja k delovni organizaciji Iskra Delta oziroma Delte v sozd Gorenje, ki je bila presenetljiva, saj ni bila celovito pravljena. Iskra temu načeloma ne nasprotuje, vendar pa takšnih sprememb nihov samoupravní akti ne predvidevajo. Za uresničitev sprememb bo potrebnih nekaj mesecev, saj mora o njej glasovati okoli sto Iskrinjih tozdov. V informaciji pa je med drugim tudi zapisano, da je računalništvo za Iskro, njene programe in njen razvoj nepogrešljivo, saj je že današnja, še bolj pa jutrišnja osnova za vse Iskrine izdelke, naprave, sisteme in tehnologije. Zato je popolnoma brez dvoma, da bo to področje tudi nadalje in v vsakem primeru ostalo temeljna integralna sestavina sistema Iskre ter njenega celotnega proizvodnega in poslovnega razvoja, je podprtano v uradni informaciji.

M. Volčjak

nih problemih, dodal pa je, da je 60 odstotkov njihovih delavcev le začasno prijavljenih, zato zaradi različnih prispevkih stopenj nastajajo tudi do 16-odstotne razlike v osebnih dohodkih, kar postaja že resen problem. Stanovanja so draga, je dejal, tudi zaradi gradbenikov, vendar pa bodo nekatera nova stanovanja v Kranju tudi zaradi njihove zamude ostala prazna, ker delovne organizacije niso združile 1,5 milijarde dinarjev in ta denar, kot meni, koristijo kot obratna sredstva.

Direktorica škofjeloškega Tehnika Meta Krže je dejala, da gradbeniki slabe rezultate že tri leta pokrivajo s slabšo akumulacijo in slabimi osebnimi dohodki. Pred štirimi, petimi leti so bili gradbeniški osebni dohodki na ravni gozdarskih in 10 odstotkov višji kot v industriji, kar je zaradi težjih delovnih razmer upravljeno. Zdaj pa zaostajajo za osebnimi dohodki v industriji, zato je razumljivo, da so gradbeni šole prazne, da je odliv delavcev velik. Pri sklepjanju pogodb smo konec lanskega leta privolili v predviume, je dejala, in v fiksne cene, zato smo pridevali na upoštevanje v osnovi za izračun pokojnine. Investitorji v svojih razpisih zahtevajo 30 — 40 — odstotno udeležbo gradbeniških sredstev, s čimer le-ti izgubljajo svojo akumulacijo, saj jim banke z ustreznimi krediti ne pomagajo. Dodal je še, da v tujini dajejo delo le strokovno visoko usposobljenim gradbenikom, naša gradbenina operativa pa je iz dneva v dan manj usposobljena. Dobri židarji zaradi slabših osebnih dohodkov odhajajo, prihajajo pa pričutni delavci.

Direktor kranjskega Gradbinca Stanislav Božič je govoril o podob-

V razpuščeni Široki potrošnji se rojeva nova tovarna

Trojica na skupno pot

Železniki 7. oktobra — Predvidoma 10. novembra bodo pod streho Iskrne Široke potrošnje nehal ukinjeni trije tozdi: Elektromotorji iz Železnikov, Gospodinjski aparati iz Reteč in Raziskovalni inštitut iz Ljubljane. Okrog 1430 delavcev se bo nato odločalo o novi, enoviti delovni organizaciji, Tovarni elektromotorjev in gospodinjskih aparatov s sedežem v Železnikih.

Loški izvršni svet je danes obravnaval temelje nove tovarne in jih podprl. Menil je, da je skrajni čas za to dejanje, ki prihaja vsaj leta dne prepozno. Ne da bi pogrevali splete okoliščin, zakaj reorganizacija na ravni sozda Iskra in delovne organizacije Široka potrošnja ni bila speljana (predlagano novo tvorbo v sozdu zdaj podpirajo), je pomembno, da so trije tozdi, naslonjeni na loški prostor, vendarje našli skupen jezik.

Povezujejo jih različne stiske — v Železnikih zlasti prostorska, v Retečah kadrovska in programska — pa enotna vizija prihodnosti. Idrija se ne bo več ponovila, zagotavlja vodilni iz Železnikov, in docajajo, da bodo dobri dve tretjini programov v novi tovarni predstavljali motorji, medtem ko bo ekonomski elaborat, ki ga bodo naredili še letos, povedal, kateri druge programe bi kazalo še obdržati oziroma osvojiti.

Reteče, Železniki in ljubljanski raziskovalni inštitut, ki zadnjih pet let dela pretežno za Železnike, se ne pripravijo k nekomu, ampak se kot enakovredni stipljajo v eno. Obojim, tako Železnikarjem kot Retečanom, gre letos dobro; Železnikarji so se iz lanske izgube po dohodu spet visoko dvignili, tudi Retečani so opravili z rdečimi številkami.

Oboji pa bodo, vsak v svojo škodo, zatrli v razvoju, če bodo vztrajali vsak na svojem bregu. V Retečah so zaradi slabih osebnih dohodkov izgubili večino strokovnih tehničnih ljudi, ostali so brez lastnega razvoja ter s tem brez možnosti, da bi zamenjali zastarele programe z donosnejšimi izdelki. Zanje je vsekakor ceneje in lagodnejše, da si pomagajo s strokovnjaki iz Železnikov in Raziskovalnega inštituta, kot da jih sami novačijo od kdo ve kod. Železnikarje pa bi stopitev z Retečami rešila hude prostorske utesnjnosti, jim omogočila, da naprej razvijajo predvsem izjemno izvanzobavne profesionalne motorje. Zahodnemška firma Indramat jim namreč ponuja, da zanje izdelajo povsem nov profesionalni motor za obdelovalne centre, ki bi bil vreden osem do deset tisoč mark. Sodelovanje z Indramatom bo namesto letosnjih 3,5 milijona mark zaslужka prihodnje leto dalo že pet milijongov mark, medtem ko bi nov program profesionalnih motorjev iskrašem prinesel še dodatnih 5-estajst milijonov mark. Nov program zahteva tudi svoj proizvodni prostor, brez njega marmljive ponudbe ne upajo sprejeti.

Ce potegnemo črto, gre za to, da Reteče rabijo Železnike, Železniki rabijo Reteče, oboji skupaj pa ljubljanske razvojne. Če ne bi smelo biti ovir za povezavo treh v enega vesstransko močnega.

H. Jelovčan

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Dodatno posojilo za podražitve

Kranj, 7. oktobra — Kreditni odbor Temeljne banke Gorenjske Kranj je odobril Iskrni Telematiki iz Kranja, tozdu ATC, 339 milijon dinarjev posojila za trajna obratna sredstva zaradi podražitve. Gre za povečanje proizvodnje zasebnih telefonskih central, telefonskih aparatov in terminalov v okviru projekta Iskra 2000. Investicijski program za projekt je bil izdelan aprila leta 1984, temeljil pa je na cenah konca leta 1983. Od takrat do danes so nastale velike podražitve. Primerjalni indeks med aprilom leta 1986 in decembrom leta 1983 znaša kar 397 odstotkov. Uresničevanje investicije poteka po programu in je že na 90-odstotno končana. Povedati je treba, da pri naložbi v Telematiki sodeluje tudi Mednarodni denarni sklad iz Washingtona in da je bilo dodatno posojilo odobreno skladno s politiko banke, da dovoljuje posojila za podražitve samo v primerih, če je vzrok inflacija in podražitve, na katere vlagateljima vpliva, ne pa slabo planiranje naložbe.

— jk

Uvoz znanstveno-tehnične opreme

Kranj — Klub zapletom pri uvozu opreme in reprodukcijskih materialov so predpisi dovolili uvoz opreme za znanstveno-tehnično delo, pri čemer so bila odločujoča mnenja znanstveno-raziskovalnih skupnosti in organizacij, banke pa so morale dati garancijo.

V tem paketu uvoza opreme so soudeležene tudi tri gorenjske delovne organizacije: Sava, Kladičar in Exoterm. Sava bo dobila računalniško napravo za projektiranje in proizvodnjo, uporabljivo v proizvodni pnevmatike oziroma kalupov zanje. S tem se bo tudi uvozna odvisnost zmanjšala. Razen Save bo opremo uporabljajo še več drugih delovnih organizacij. Do sodobne računalniške opreme bodo prišli tudi v žirovskem Kladičarju, v kranjskem Exotermu pa bodo dobili analizator zrnavosti, ki je zelo pomemben pri izdelavi keramike z metodo vlijivanja mlečne suspenzije. To proizvodnjo so v Exotermu razvili skupaj z Institutom Jožef Stefan. Analizator bodo uporabljali v raziskovalne namene, z njegovo pomočjo pa bo Exoterm lažje izdeloval kvarčno keramiko. Za te namene načrtujejo nov obrat. Sedaj mora Jugoslavija uvoziti vsako leto za 4 milijone mark tega materiala, po zgraditvi novega obrata pa bo te proizvodnje dovolj za domače potrebe, pa se 20 odstotkov proizvodnje bodo izvozili.

— jk

IZ DELOVMIH KOLEKTIVOV

Delta na razstavi Interbiro

V Zagrebu bo od 13. do 17. oktobra razstava Interbiro informatika, kjer se bo Iskrni Delta predstavila temeljitev kot na ljubljanskem sejmu Sodobna elektronika. Predstavili bodo najnovje dosežke na področju lastnega razvoja in proizvodnje aparaturne opreme, sistemsko programske opreme in aplikacijskih programske rešitev: multiprocesorski 32-bitni računalniški sistem Gemini, družino 16 — in 32-bitnih računalniških sistemov Triglav, model partner, zaslonski terminal paka 5000, elektronsko pošto in videotex, aplikacijske programske rešitev, zasnovane na informacijskih orodjih itd.

NOVOSTI

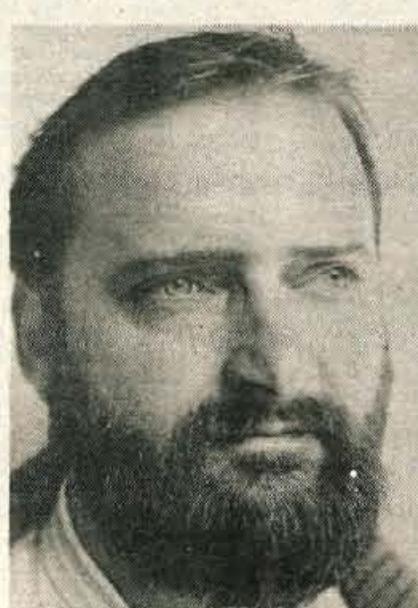
Toplotno vrtljivo okno

Na sejmu oken v mestu Karlsruhe v Zahodni Nemčiji so izdelovalci predstavili več novosti. Največjo pozornost je zbudilo toplotno vrtljivo okno. Na njem so štiri kljuka, poleg osnovnega krila ima še dve majhni krili za zračenje. Krilo je vrtljivo na srednji vertikalni osi za 360 stopinj, opremljeno z različnima stekloma na notranji in zunanj strani. Pozimi preprečuje uhajanje toplotne strani okna odbija infra in normalne vidne žarke navzven. Zračenje je kontrolirano in izvedeno na pet načinov, tudi z dviganjem krila. Novost je zelo zanimiva, vendar zelo draga.

Šesto leto Žirovskega občasnika

REVIJA ZA VSA VPRAŠANJA

Le malo krajev si lahko prvošči svojo revijo. V Žireh imajo svoj Žirovski občasnik, revijo za vsa vprašanja, ki izhaja enkrat do dvakrat na leto, poleg aktualnih prispevkov pa prinaša predvsem članke o kulturnih in zgodovinskih vprašanjih Žirovskega okolja.

Miha Naglič: »Ker je revija takoj razprodana, pomeni, da so jo v Žireh več kot dobro sprejeli.«

Prvih letih se je izkazalo, da v Žireh samih ni dovolj ljudi, ki bi hoteli in mogli sodelovati v reviji s kakovostnimi prispevki, na primer o zgodovini, kulturnem dogajanju. Takrat smo se domisili rojakov, v širšem slovenskem prostoru uveljavljenih znanstvenikov, kulturnih delavcev in drugih. Vsak je čustveno navezan na svoj kraj, zato ni bilo težko dobiti prispevki. Morda še ena značilnost revije: prispevki ne moremo honorirati, tako da doktorji znanosti in drugi pri nas objavljam brezplačno. Ce bi si privoščili še honorarje, bi revija verjetno ne mogla izhajati.«

L. M.

IN FRAUDEM LEGIS ali Z NAMENOM IZIGRATI ALI ZAOBITI ZAKON. Tako bi lahko označil delovanje rudnika urana; vsaj zdri se tako, saj nad rudnikom bedijo – politiki, ki si ne bodo »tehnološkega napredka« pustili izpliti iz rok; znanstveniki se zavedajo nevarnosti, ki preži okolju RUŽV, zato prav raje molčijo o vidnih in nevidnih katastrofah v okolju (tudi o tistih, ki se bodo pokazale oziroma »izbruhnile« čez nekaj deset, petdeset let), da jih ne bi defravdanti (sleparji) obsoledili ali jim očitali, da vznemirajo javnost, ali jo celo zavajajo.

Janez Škrlj, *Theatrum mortis humanæ*, Žirovski občasnik, št. 9-10

Prav gmotni položaj Žirovskemu občasniku zadnje čase že skoraj ogroža obstoj. Zadnje leto so se namreč tiskarski stroški tako povečali, da denar, ki se za revijo zbirja iz prispevka Zveze kulturnih organizacij škofjeloške občine, žirovske krajevne skupnosti in iz nekaterih drugih manjših virov, ne zadošča več. Prihranek pri honorarjih je v primerjavi s temi stroški že prav malenkosten.

»Zdaj iščemo rešitve, ker hočemo, da bo revija ob koncu leta ali najkasneje februarja spet izšla. Razmišljali smo, da bi lahko dobila podobno vlogo, kakršno imajo Loški razgledi. Seveda sploh ne na njihov račun, toda nekaj iz tiskovnega sklada škofjeloške kulturne skupnosti bi za Žirovski občasnik verjetno pomenilo bolj zagotovljeno prihodnost,« meni Miha Naglič.

L. M.

Za ljubitelje izbranih celovečernih filmov

FILMSKO GLEDALIŠČE

10. oktobra – Od ponedeljka, 13. oktobra, bo v Kamniku, Tržiču, Kranju in na Jesenicah filmski ciklus filmskega gledališča. Obiskovalcem so v Kinopodjetju Kranj pripravili osem izbranih celovečernih filmov. Možen bo tudi nakup abonmajske karte.

sko gledališče je tradicionalna kranjska Kinopodjetja, zanimivih in večkrat zelo etnih filmov različnih žanrov nekateri ljubitelj filmskega rad gledal predstave filmskega gledališča v gorenjskih kinodoh. Filmi pa so bili enkrat boljgi slabši – kvaliteta je bila od trenutne ponudbe jugoslovenskih filmskih distributerjev.

so se v Kinopodjetju Kranj odločili, da dosedanja dva – mladinskega in odraslega – združijo v enega. Popoldansedstave so bile nameč pravljivo obiskane. Torej bo ciklus, ki je pred vrat, v Kamniku nedeljih, v Tržiču ob torkih, ponemah ob sredah in v Kranju vtorčkih, predvajan samo ob 20. listim, ki si boste ogledali večino, priporočamo nakup abonmajske karte pri blagajnah omenjenih nematografov.

Greystoke-legenda o Tarzangu nas bo popeljala v leto 1880 in ponovno

ga. V filmski zgodbi bomo sledili življenjski poti Alfreda Redla, izjemno inteligentnega sina revnega postajalca v Galiciji. Glavno vlogo igra Klaus Maria Brandauer, mnogim nepozaben v Mefistu, ki ga je ravno tako režiral Istvan Szabo.

Zakonski par Woody Allen in Mia Farrow sta v vlogi scenarista, režisera in glavne igralke »zakrivila« Skrlatno rožo Kaira. Dogajanje v filmu je postavljeno v New Jersey, v čas gospodarske krize. Natakarica Cecilia (M. Farrow) se vse pogosteje zateka v bližnji kinematograf, kjer se ji posebno priljubi junak filma Škrlatna roža Kaira. Nenadoma stopi s filmskega platna in ji ponudi roko...

Boris Juh se nam bo predstavil v Našem človeku, slovenski družbenopolitični drami: vsebina je politična manipulacija z uspešnim direktorjem tovarne. Režijska taktika je bila v rokah Jožeta Pogačnika.

Greystoke-legenda o Tarzangu nas bo popeljala v leto 1880 in ponovno

Vine Bešter

ESMI SLOVENSKIH PROTESTANTOV

lana – Slovenska zveza kulturnih organizacij je ob proslavljanju 400-letnice smrti slovenskega protestanta in očeta prve slovenske tiskane knjige, Primoža Trubarja, izdala Pesmi slovenskih protestantov v priredbah slovenskih skladateljev.

uvodu urednikov Tomaža Fačina Mitje Gobca, ki opredeljuje »opravljajuča« izdajo te zbornotne publikacije, sledi širiški (dr. Danilo Pokorn) pesmi slovenskih protestantov: kulturne vredne slovenske tiskane knjige in literarne tudi glasbeniško. Kajti že Trubarjev Katekizem iz 1550 prinaša kar nekaj tiskalnih primerov, opremljenih s besedili. Ob Trubarju in so bili do dandanašnjih dnevov obdelani reformacijskih edipisanega »cantusa firmusa« tudi kasnejših objav in predgovora protestantizma pa je povzeli celo avtorji katoli-

ških pesmaric. Vplivi protestantskih napevov gredo še naprej v romantično (M. Hubad) in v slovensko glasbeno moderno: Emil Adamič, Matija Bravničar, Matija Tomc, France Marolt, Alojz Srebotnjak in Marija Lipovšek, do dandanašnjih prirejevalcev pesmi slovenskih protestantov za ženski, moški in mešani pevski zbor. Gorenjski Janez Močnik je priredil kar pet ženskih, pet moških in štiri mešane zbole; Radovan Gobec je priredil en moški zbor, Marijan Lipovšek pa pet mešanih zborov.

Zbirka PESMI SLOVENSKIH PROTESTANTOV prinaša najprej dvoje enoglasij (Dalmatin in Schweiher), šest ženskih zborov (Tomc in

Janez Močnik), enajst moških zborov (Matej Hubad, Tomc, Radovan E. Adamič, Tomc, Lipovšek in J. Močnik).

Slovenski pevski zbori, med njimi tudi številni in kvalitetni zbori na Gorenjskem, bodo prav gotovo radi segali po urejeni zbirki, ki jo je opredmil J. Ojdanič, fotografiral pa J. Lesjak. Literarne (jezikovne in lektorske) opombe je prispeval Jože Fagan, objavljeni pa so naslovni izvirni in sedaj tudi glasbeno obdelani protestantski pesmi. Mogoče pa se bo našel celo v naši regiji zbor, ki bo pred iztekom letošnjega Trubarjevega leta pripravil tudi večer z njegovim oz. njegovih slobodnikov glasbo.

Franz Križnar

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ – V Prešernovi hiši je na ogled razstava Druga prisotnost Franca Pibernika. Likovna realizacija je delo Andreja Pibernika.

V Mali galeriji Mestne hiše je odprta razstava Sportna karikatura na Slovenskem.

V galeriji Mestne hiše je odprta razstava Kranj v svobodi in obnovi 1945 – 1950.

JESENICE – V razstavnem salonu Dolik odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo delavske ustvarjalnosti v počastitev dneva inovatorjev.

ŠKOFJA LOKA – V galeriji loškega gradu razstavlja slike, skulpture in objekte slikar Izidor Jalovec.

ZELEZNKI – V salunu pohištva Alples razstavlja ročno izdelane lesene modele za loške kruhke Petra Plestenjak.

RADOMLJE – V galeriji Janeza Repanška odpirajo jutri, v soboto, ob 18. uri razstavo lesorezov akad. slikarja Božidarja Jakca. Ob tej priložnosti bodo podeljena tudi priznanja ZKO Domžale za leto 1985. V kulturnem sporednu nastopu Mešani pevski zbor DKD Svoboda Mengš pod vodstvom Tomaža Habeta.

KRANJ – V Prešernovem gledališču sta danes in jutri, abonmajske predstave V. Zupana Bele rakete leta nad Amsterdam za red petek II in jutri za red sobota II.

APZ F. PREŠERN V ŽUPNIJSKI CERKVI

Kranj – Jutri, v soboto, 11. oktobra, ob 20. uri bo v kranjski župnijski cerkvi nastopal APZ France Prešern. Pred koncertno turnejo v Zvezni republiki Nemčiji, kjer bodo nastopili v Offenbachu, Tübingenu in Derningenu ter snemali v Frankfurtu, bo pevski zbor koncertni program govorstva predstavil tudi kranjskemu občinstvu. Program koncerta obsegata predvsem duhovno zborovsko glasbo: koncert bodo uvedli moteti velikana glasbene renesanse, Jacobusa Gallusa, ter trije biseri staroangleške glasbene tradicije, dela Johna Wilbyja in Thomasa Morleyja. Drugi del koncerta sestavljajo madrigalna freska Claudia Monteverdi, štiri Gallusove glasbene slike, za sklep pa so na sporednu še tri izbrana dela romantike, skladbe Antona Brucknerja in Johannesa Brahmsa. — Mija Mravlja

OTROŠKA MATINEJA

Jesenice – V nedeljo, 12. oktobra, ob 9.30 bo v jeseniškem gledališču Tone Čufar znova na sporednu otroško matinejo. Tokrat bo na sporednu glasbeno plesna pravljica po literarni predlogi Marjana Mančka Zajček Uh. Glasbo je izbrala Lidija Fegic-Müller, koreografija je Ana Vovk-Pezdir. Plešejo otroci pionirskega plesnega gledališča Pionirski dom Četrte Jerinove iz Celja. Pred tem bosta na sporednu risanki. Po matineji bodo otroci lahko tudi risali. Matinejsko predstavo bodo ponovili v nedeljo ob 16.30 v Kazini Park hotelu na Bledu.

SREČANJE PLESNIH SKUPIN

Škofja Loka – Zveza kulturnih organizacij Gorenjske in ZKO Škofja Loka prireja danes, v petek, ob 17. uri v dvorani Loškega odra na Spodnjem trgu srečanje plesnih skupin Gorenjske. Na prireditve bodo nastopili: plesna skupina Korkyra iz Tržiča (koreografija je Ana-Marija Zaplotnik), kamniška skupina Clic – Samantha iz srednje ekonomike in naravoslovne šole (vodja skupine je Maja Špende), tržička plesna skupina Lena, ki deluje pri Mladinskem gledališču (skupino vodi Alenka Dolenc) ter skupina Helena iz Kranja. Prireditve si bo ogledala tudi selektorica Zveze kulturnih organizacij Slovenije ter morda izbrala eno od nastopajočih skupin za nastop na Dnevnih plesa 86 v Cankarjevem domu. — M. Č.

POPOLDNE S PISATELJICO GOLOBOVO

Radovljica – Danes, v petek, ob 17. uri se bodo šolarji (od 1. do 4. razreda) v knjigarni Državne založbe Slovenije srečali z mladinsko pisateljico Berto Golob. Predstavila jim bo svojo zadnjo knjigo Skrinja iz babičine bale. Mladi obiskovalci bodo lahko prisluhnili odalomkom iz te knjige, ki jih bodo brali člani Linhartovega odra, lahko pa bodo o tem, kar bodo slišali, tudi kaj narisali.

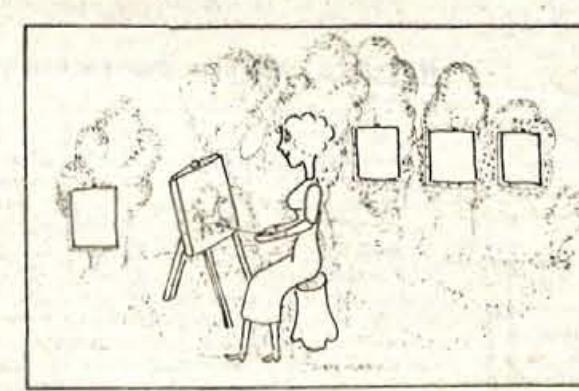
SLIKE IZ LJUDSKEGA IZROČILA

Bor. Bistrica – Akademski slikar Albin Polajnar je s ciklom Slike iz ljudskega izročila oblikoval tako slikarske kot obče človeške izkušnje z namenom, da združi lepo s koristnim in ustvarjalnim. S kančkom ironije, satire in ljudske šegavosti skuša preseči in dati globji pomen boju med spoloma, tehta tradicionalno moško superiornost nad ženskami, ki se na to odzivajo z vitostjo in izkorisčanjem moških šibkih točk. Njegove slike nosijo izrazito socialno sporočilo, ki je v Bohinju morda stoletja po ustanem izročilu prehajalo iz roda v rod. Slikar pa je čutil, da je treba to izročilo ohraniti tudi v likovni podobi.

Polajnar ne preslikava pokrajine, ker jo prežarja z občutji njegove duhovne težine, tako tudi ljudska izročila ne morejo biti drugačna kot očarana z mitom – na primer ciklus na temo pravljic o Zlatorogu.

Eros in tanatos sta povsod prisotna in tej ali oni obliki – kot boj svetlobe s temo. Slikar je vedno na strani življenja, na strani zmage, nikoli poraza. Iz del veje optimizem, čeprav se mora ljudiški duh bojevati proti nesmislu, ki prihajajo iz te in one strani življenjskih pregrad. Slike ljudskega izročila posredujejo modrost rodov, ki so še danes trdno povezani z naravo, tradicijo in navadami, ohranjenimi in tudi že pozabljenimi.

Tone Svetina

Zlata Volarič, Kranj: Ex – tempore Gozd Martuljek – Donit (risba)

NATEČAJ ZA PESNIKE IN PISATELJE ZAČETNIKE

Ljubljana – Zveza kulturnih organizacij Slovenije razpisuje natečaj za 15. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov. Na natečaju lahko sodelujejo pesniki in pisatelji začetniki, ki svojega dela še niso izdali (razen v samozaložbi) v knjižni obliki in še niso bili uvrščeni med najboljše v dosednjih republiških srečanjih pesnikov in pisateljev začetnikov. Avtorji morajo svoje prispevke (črtice, novele, humoreske, romane, pesmi, epigrame, dramatska besedila, filmske scenarije, kritike, prispevke in druge vrsti) poslati v treh tipkanih izvodih (v slovenskem jeziku), označene s šifro, do 30. oktobra na naslov: ZKO Slovenija, Ljubljana, Kidričeva 5, z oznako za 15. srečanje pesnikov in pisateljev. Območna srečanja bodo to jesen in zimo, republiško srečanje pa je predvideno za spomladni naslednje leto.

DOMAČI ZDRAVNIK

Zelena izboljuje kri, odganja toločo ...

Zdravilnih snovi je največ v presnem, sveže iztisnjem soku iz korena, listov in steba, pri čemur pa naj bo listov čim manj, ker bo sicer sveži sok od njih grenak. Iztisnjeno sok lahko uživamo sam — trikrat na dan, vsaj eno uro pred zajtrkom, kosilo ali večerjo — ali pa pomešanega z drugimi iztisnjeni sokovi. Če ga jemljemo v tej obliki, je izvrstno zdravilo pri vodenici, nagnjenosti k revmatizmu, protinu in tolščavosti; zelo pomaga pri kroničnem pljučnem katarju, prsnih krčih z napadi strahu, napenjanju, slabem želodcu in neječnosti ter zdravi bolezni, ki izvirajo iz pomanjkanja vitaminov. Sok zelene močno pospešuje mesečno peril, vendar utegne pretirano uživanje povzročiti motnje pri nosečnosti. Izločanje seča pospešuje tako močno, da se je morate ogibati pri začetnih boleznih ledvic. Pri kroničnih ledvičnih boleznih pa jo smemo uživati v zelo zmernih količinah. Ker izboljuje sestavo krvi, pospešuje izločanje vode in ugodno vpliva na obtok, bi bila zelena primerna za sladkorne bolnike, vendar je zaradi ogljikovih hidratov, ki jih vsebuje, potrebna na drugi strani tudi previdnost. V obliki juhe in omake pa lahko dodajamo zeleno tudi v hudiči primerih sladkorne bolezni. V tej obliki zelo pospešuje prebavo. Rumenasto olje, ki se dobiva iz koren — 6 do 8 kapljic, razredčenih z vodo dvakrat na dan — krepi živce in zbudi izgubljeno spolno moč.

Nekaj preskušenih domačih nasvetov

Kdor ne more na vodo, naj vzame liste in koren zelene, jih sesejka in iz njih napravi s kuhanjem v vinu ali vodi gosto kašo, jo da v laneno vrečko in položi na mehur.

Sekljani sveži koren, ki jih položimo na prsi, odpravljajo zatrline na prsh in pri doječih materah.

Zejnati del rastline in koren sta zelo iskana zelenjava; v obliki juh in raznih jedi (zelene s krompirjem) zelo zbuja tek in učinkuje krepilno.

Iz gosto vkuhanega korenovega soka pripravljamo z dodatkom neprečiščenega sladkorja bombone, ki blažijo kašelj.

Iz korenja, ki ga vložimo v sladkor, dobimo z vinom ananasovi bovoli izredno podobno pičačo, ki učinkuje, če jo uživamo zmerno, zelo krepilno in odpravlja spomladansko utrujenost.

Uživanje presne zelene je zelo užinkovita dieta pri kožnih boleznih. V ta namen natrgamo in pomešamo enake količine korenja zelenje in jabolk ter dodamo po želji sesejkiane orehe in sladkor.

MORDA VAS ZANIMA

Letos kostanj dobro kaže. Če si zaželite kaj posebnega iz kostanja, naj vam povemo, da bo v Petrolovi restavraciji na Deteljici v Tržiču od 9. do 19. oktobra KOSTANJEV TEDEN. Kuharji bodo pripravili vse mogoče: bržolo z

kostanjevimi kroketi, piščanca, nadevanega s kostanjem, kostanjevo torto, kostanjev desert, kostanjevo rolado, kostanjeve rezine in še kaj. Morda dobite zamisel tudi zase. dd

PRAV JE, DA VEMO

Zastrupitev s plinom

Kako dajemo prvo pomoč pri zastrupitvah s plinom: zapremo plinski ventili in odpremo okna, bolnika odnesemo na zrak, dihamo usta na usta. Ponesrečencu zrahljamo ozko obleko ali ovratnik in čim prej poklicemo rešilni avto, ki je opremljen s pravilo za vdihavanje čistega kisika.

Z umetnim dihanjem nadaljujemo, dokler se kažejo tudi najmanjša znamenja utripa na žilah ali na srcu.

Bolnika, ki okreva po zastrupitvi s plinom, je treba skrbno opazovati, saj vpliv zastrupitve s plinom na možganske celice lahko povzroči hudo zmedenost.

Najstarejši zapis

V cerkvi v Martinu na Muri v Medžimurju je ohranjena najstarejša arabska številka v naši državi. Na neki konzoli je vklesana letnica 1468. Starejši zapis z arabsko številko v naši državi menda ni znan.

ČLOVEK BI SKORAJ NE VERJEL

Na otoku Illoviku blizu Lošinja na strehah nekaterih hiš vidite vzidane steklenice. To so steklenice, iz katerih se je pilo, ko so na hiši postavljali streho. V vaseh Hrvatskega Zagorja je navada, da postavljajo na vrh hiše glinaste petelin ali mačko, v Zgornji Rijeci pod Kalnikom pa okrasijo streho s srcem, kar pomeni, da je to hiša prijaznih in gostoljubnih ljudi.

TA MESEC NA VRTU

Z redkimi izjemami je oktober najboljši čas za sajenje okrasnega grmovja. Če grme posadimo do sredine oktobra, napravijo do zime še toliko drugih korenin, da se dobro primejo in spomladati takoj nemoteno rastejo. To velja tudi za robustne spenjavke, kot so bršljan, vinika in lonicer.

Vsak okrasni grm mora dobiti na vrtu toliko prostora, da se lahko razvije do polne lepote. Ko grme razporejam, moramo misli tudi na njihovo višino, da ne bodo večji grmi ovirali manjših.

Za okrasne grme moramo tla pripraviti prav tako dobro kot za sadno dreve. Svežega hlevskega gnoja pri sajenju okrasnega grmovja ne dajemo v zemljo, temveč ga porabimo raje za pokrivanje tal. Grmovju gnoj prav tako koristi, saj ga naslednje leto podkopljemo.

MODA

Vse kar udobno pleše okrog vas, svileno šušti, se sveti — je modno. K lepi sivi svileni dolgi bluzi se poda ozko plisirano krilo.

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Tina Turner je kljub babiškim letom še vedno vsa seksi in seveda odlična pevka. Uspeh, ki ga je imela predlani z albumom Private Dancer, bo letos skušala ponoviti z novim albumom. Imenuje se Break Every Rule (Prekrši vsa pravila). Na prvi mali plošči s tega albuma je pesem Typical Male. Morda vam bo všeč, ko jo boste slišali, pa zato objavljamo njeni besedilo.

Kot vidite, smo odprli kotiček Rezervirano za zvezde. Vanj bomo spravili glasbene uganke, predstavljali glasbene novosti in zvezde zabavnega sveta. Poskusili pa bomo tudi z glasbenimi lestvicama, ki ju boste vi sestavljali. Napišite po vrstnem redu, od prvega do petega mesta, po pet tujih in pet domačih skladbi, ki vam najbolj ugajajo. Seznam pošljite na naš naslov. Vse glasove bomo prešteli in tako sestavili vašo glasbeno lestvico. Naj povemo, da vas čakajo tudi lepa presečenja.

Naš naslov najbrž pozname, pa vendar: ČP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1.

KAJ DELAMO PIONIRJI V SORICI

September se je iztekel. Kaj smo naredili v tem mesecu?

Prvošolci že pišejo prve črke, v drugem razredu že računamo do sto, v tretjem pa do tisoč. Cvekovi še niso.

Pod streho smo znosili že vsa drva in premog, pomagali pri polaganju betonskih plošč pred šolo, opleli cvetlične gredice in ponesli rože na partizanski grob. Z lovčem smo obiskali krmilnico, saj smo sklenili, da bomo vso zimo skrbeli za lačne srne. Seveda nam bo z nasveti pomagal lovec Srečo.

Tako smo začeli z umivanjem zob po malici. Prislužili smo si že prve zajčke.

Praznovali smo Tomažev rojstni dan, pri zadnji razredni uri pa sklenili in zapisali, da bomo vsak dan nekaj naredili namesto mamice.

Gorazd Pintar, predsednik prionirskega odreda iz Sorice

Vse jeseni sajene okrasne grme nekoliko obrežemo, da vzpostavimo ravnotežje med podzemnimi in nadzemnimi deli rastline. Vse poganjke skrajšamo za tretjino do polovico, odvisno od rastljivosti posameznega grma. Manj rastljive grme skrajšamo bolj kot bolj rastljive.

Ko sadimo okrasne grme, moramo upoštevati naslednje: korenine morajo biti do sajenja vlažne, pred saditvijo jih pomočimo v kališ iz ilovnatih zemlje, rastline trdno posadimo in dobro zalijemmo.

Tudi vrtnice lahko sadimo oktobra, če upoštevamo nekaj navodil. Vrtnice sadimo v koriščenju ranile, skrajšamo. Potem pa korenine namesto v kališ, brozgo iz ilova. Brozga mora biti tako gozdna, da ostane na koreninah na plast. Sadike pomočimo potem, ko smo korenine obrezali. Ko sadimo, moremo paziti, da so korenine v zemlji navpično.

Poganjke oktobra posadimo vrtnice porežemo na do končno dolžino šele spomladini. Po sajenju poganjke skrajšamo približno za četrtino. Če bi jih takoj obrezali, bi obrezano dolžino, je nevarno, da obrezani poganjki zmrznejo.

Posejane stebeline vrtnice pripongemo do tal in krov, pokrijemo z zemljivo. Nizke vrtnice pa prisujemo z zemljivo.

Proti koncu oktobra moremo zavarovati zoper zimo na vrtnice v starejših nasadih.

ne (debelne) vrtnice pa sajemo poščevno, ne navpično. Poščevno sajene stebeline vrtnice ce laže prioglibljemo in s ne lojmo tako rade. Kot množi steblo in temi naj bo obrežen 60 stopinj.

Trdno posajene in dobitne vrtnice se rade pripravijo. Korenine, ki so se pripravljajo v koriščenju ranile, skrajšamo. Potem pa korenine namesto v kališ, brozgo iz ilova. Brozga mora biti tako gozdna, da ostane na koreninah na plast. Sadike pomočimo potem, ko smo korenine obrezali. Ko sadimo, moremo paziti, da so korenine v zemlji navpično.

Poganjke oktobra posadimo vrtnice porežemo na do končno dolžino šele spomladini. Po sajenju poganjke skrajšamo približno za četrtino. Če bi jih takoj obrezali, bi obrezano dolžino, je nevarno, da obrezani poganjki zmrznejo.

Posejane stebeline vrtnice pripongemo do tal in krov, pokrijemo z zemljivo. Nizke vrtnice pa prisujemo z zemljivo.

Proti koncu oktobra moremo zavarovati zoper zimo na vrtnice v starejših nasadih.

V restavraciiji

»Prinesite mi porcijo vopisnih napak, prosim!« »Ampak, saj se šalite Tega pri nas nimamo.« »Zakaj jih pa imate na dirlnem listu?«

Ljudska modrost

Zunaj lepotu, znotražljivo praznота. Zunaj lep, znotražljivo Od zunaj lepo, od znotražljivo gnilo. Pri osemnajstih je tudi vrag lep.

Dan, ki je minil brez sna ha, je izgubljen

Chamomile

TYPICAL MALE

Tell me lawyer what to do
I think I'm falling in love with you
Defend me from the way I tell
Won't you give me some advice
How to handle my private life
I'm sure that we can make a deal
I confess I'm a fool for a man
With a clever mind
But your intellect ain't a match
For this heart of mine
All I want is a little reaction
Just enough to tip the scales
I'm just using my female attraction
On a typical male
On a typical male
Your sense of justice I'll admire
All I want is a little reaction
Just enough to tip the scales
I'm just using my female attraction
On a typical male
On a typical male
Your sense of justice I'll admire
I'm deep in trouble with the law
Something about authority
Seems to bring out the bad in me
Hey lawyer gotta catch me
When I fall
Oh they say that you match my wits
With the best of them
But I know when I'm close to you're just like the rest of them
All I want is a little reaction
So put your books aside
Loosen up the silken and tie
Open up your heart and let me in
Open up your heart and let me in
All I want is a little reaction
I'm just using my femininity
On a typical male
On a typical male
All I want is a little reaction

Takole je narusal družino pri mizi Matevž Aljančič iz 1. a osnovne šole Matije Valjavca v Preddvoru.

KNJIGA, MOJA PRIJATELJICA

Moje sobe ne pospravljam rad. Povsod je ta nadležni prah in zmečkani papirčki, ki se mi jih največkrat ne ljubi vreči v koš za smeti. Toda, ko se spravim s sunjo nad polico s knjigami, se kar ne morem ločiti od nje. Vedno znova in znova prelistavam živo poslikane slikanice, pravljice, da o striph sploh ne govorim. Včasih pa se zastrim v eno izmed svojih ljubljenik, ki govore o življenju živali in me še mamin karajoči glas spomni, da s pospravljanjem še nisem končal. Potem mi pospravljanje ne dela več težav in pomislim, da mi knjige celo pomagajo premagati odpor do takih neljubih opravil, kot je pospravljanje sobe.

Toda to je le eden od kamenčkov v mozaiku, kar nam daje knjiga. Kot prvošolček sem se iz nje naučil prvih črk, številk in vsega, s čimer se ljudje sporazumevamo, to je s pisavo. Naučila me je opazovati naravo, njene lepote, živiljenje živali in rastlin in odvisnost človeka in narave. Pospaljila me je v tuje dežele, spoznavat tuja ljudstva in njihovo zgodovino. V knjigah sem že in bom še našel veliko zapisanega o življenju svojih prednikov iz davnine do danes. Naučila me bo opravljati poklic, ki si ga bom izbral, pa tudi kratkočasila me bo, kadar mi bo dolgčas.

Pregovor, da je knjiga človekova najboljša prijateljica, res velja. To resnico človek spozna, ko ga zapustijo prijatelji, njegovi najblžji, ko ga izda njegovo lastno telo. Jaz pa bi o knjigi povedal še en pregovor: Knjige so naočniki skozi katere opazujemo svet in sebe.

Aleš Turuk, 5.b r. OŠ Bratstvo in enotnost Kranj

VOJAKI

Lepega sončnega dne sem v gozdu nabiral borovnice. Prišel sem do mesta, kjer je bilo veliko debelih borovnic. Z veseljem sem jih nabiral. Naenkrat je nekaj zašumelo. Mimo je prišla kolona vojakov. Prosili so me, če jim prinesem vodo. Obljubil sem jim, ko nabarem polno košarico borovnic. Ko sem imel polno košarico, sem odnesel borovnice domov. V kanglelico sem natočil vodo in jo odnesel vojakom. Bili so veseli, ker sem držal obljubo. Zahvalo so mi dali zvezdo.

Vladimir Naglič, 4. a r.
podr. šole Kokrica

MOJ DOM

Moj dom je lep. Hiša je nova, zgradila sta jo ati in mama. Okrog hiše je zelenica. Raste tudi nekaj sadnega drevja. Pod stopniščem je nařejeno domovanje za psičko Kalo. Pod balkonom raste marelica. Za hišo je zelenjavni vrt. Na njem se največ zadržuje mamica. Z bratom Bojanom si delijo sobo. V njej je dosti knjig in igrac. Sestrica spi v drugi sobi. Pred hišo je dvorišče in lesna miza s klopjo. Na njej se z otroki igram kakšno igro.

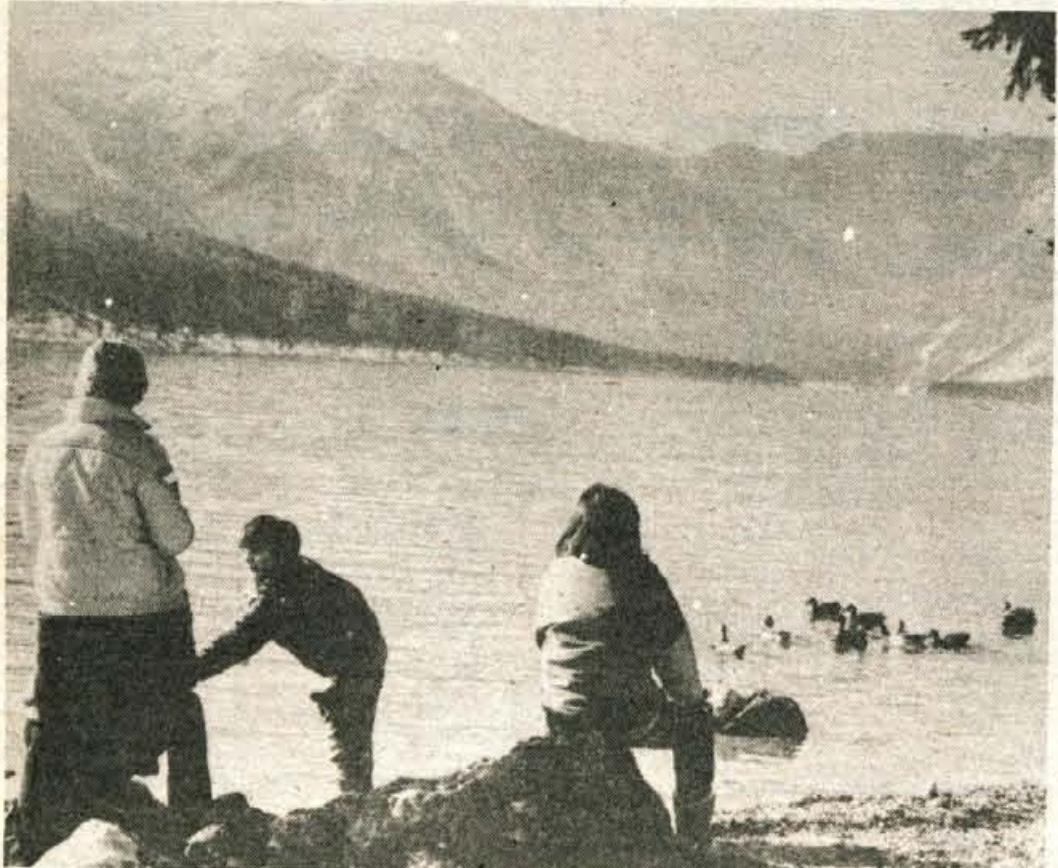
V TEM DOMU SEM SREDEN, ZATO SEM RAD DOMA.

Tomaž Langerholc, 3. b r. OŠ Petra Kavčiča Skofja Loka

Triglavski narodni park — kako varovati naravo in hkrati kmetovati, graditi, taboriti...

KONEC NASILJA V »NEBESIH OKROG TRIGLAVA«

Bled, 8. oktobra — Najstarejši in največji naravni park v Jugoslaviji (meri 84.805 hektarov in obsega skoraj celotni del slovenskih Julijskih Alp) se je odločil za koncept »sožitja narave in človeka« — za pot, ki predvideva varovanje narave ter naravne in kulturne dediščine in hkrati tudi razvoj kmetijstva, gozdarstva, turizma, planinstva, taborništva...; koncept, ki ne bi nikdar zaživel, če v parku ne bi bivalo okrog 2500 ljudi.

Odlična rokometka Alenka Cuderman iz Tupalič operirana

ŽOGO SO NADOMESTI LE BERGLE

Tupaliče, 8. oktobra — »Bolečine so postajale neznošne in zaradi njih sem polovico treninga prejokala. Zato sem se odločila za operacijo, a upam, da bom še igrala,« pravi Alenka, prva Slovenka z zlatim olimpijskim odličjem.

Alenka Cuderman je 12 let neprekinjeno igra rokomet. Igrala ga je v Preddvoru, potem v Ljubljani in Beogradu, sedaj pa spet v Ljubljani pri Belinksi Olimpiji. Alenki svojstveni prizadevnost in srčnost pri vadbi in na tekem sta zapustili posledice. Bolečine v tetivah na nogah so bile vedno hujše. Ni imela več pravega odriva in ne moči. To se je vleklo že osem mesecev. Imela je dvakrat po dvajset dni odmora, vendar poškodba ni minila. Alenka se je odločila: polovicarstva v športu ne marjam. Ali bom dobra ali pa bom vse skupaj pustila.

»Zdravniki so ugotovili bolezni, zabrazgotinjene ovojnice Ahilovih tetiv na obeh nogah. Ponudili so, da bi me zdravili, pa se nisem mogla odločiti. Bolečine so bile vedno hujše in so se stopnjevale do takšne mere, da sem polovico treninga prejokala. Vest pa mi tudi ni dala, da bi kluba dobivala štipendijo,

J. Košnjek

Koza — skromna in lepa

V BOHINJU JE VSE VEČ KOZ

Stara Fužina, oktobra — »Fužinar — kozar, kje imaš denar? V kozji rit na evirnat nit!« so nekdaj (ne brez razloga) zbadali reje koz iz Stare Fužine. Kozjereja je namreč tamkajšnjim kmetom predstavljala pomemben vir zasluga. Pri Krevsu, na primer, so jih imeli okrog štirideset in jim je bil to domala edini dohodek.

»Nekdaj so samo v zgornji bohinjski dolini redili dvesto koz,« je povedal Stojko Žmittek, predsednik ovčarske skupnosti Stara Fužina in tudi sam vnet kozjerec. »Po vojni se je kozam slabo pisalo. Z raznimi zakoni in predpisi so jih dotolkli in sredi petdesetih let spravili povsem na ničelo. Zadnja leta reja koz v Bohinju spet oživlja. V Stari Fužini in okoliških vaseh jih je že 40 do 50. Reja za zdaj še ni organizirana, a če bo še naprej za koze takšno zanimanje, bomo morali razmišljati tudi o odkubu

mleka in mesa. Iz bolnice na Golniku so nam obljudili, da bi hodili po kozje mleko v Bohinj, če bi ga le bilo vsak dan najmanj trideset litrov. Mleko zdaj porabljamo doma, meni se zdi celo boljše kot kravje; za meso pa je že tako znano, da je kot prava poslastica povsod zelo iskano.«

Koza je skromna žival, Stojko Žmittek pravi, da tudi lepa. Prvo zanesljivo velja, saj se koza v sili pase tudi deset mesecov na leto; za drugo nekateri ne bi dali roke v ogenj.

C. Zaplotnik

bližnjih zasebnih in družbenih stavb. Kakovost jezerske vode se slabša, biološko ravnotežje je porušeno. Če gre verjeti zapisanemu v programu, bo radovljiska občina v tem petletnem obdobju postriža nadzor in do konca prihodnega leta tudi pripravila program ukrepov za izboljšanje kakovosti jezerske vode. Pomembne naloge je pri urejanju udournikov in potokov sprejela tudi območna vodna skupnost Gorenjske: izboljšala bo struge Pišnice, Martuljka, Triglavskih Bistric, Savice, Mostnice, Ribnica, Suhe in Radovne s Kotnicami in Krmarico.

Kričeča skrpucala

Mnogi so se pred leti lotili preurejanja propadajočih gospodarskih stavb z utemeljitvijo, da rešujejo pred propadom našo kulturno dediščino. Njihovo »reševanje« se danes kaže v počitniških hišicah, ki so kričeča skrpucala, na katerih se vidi, da ljudje nimajo veliko pojma o arhitekturnem izročilu. Kričeči so tudi nekateri posegi v gorski svet. »Ne vem, kdo je bil pobudnik za postavitev mladinskega vzgojnega centra Bavšice, toda to zdaj niti ni pomembno,« kritično razmišlja Janez Bizjak iz Triglavskega naravnega parka.

»Pomembno je žalostno dejstvo, da je center na Bavšici najslabše in najgršče, kar so slovenski planinci v vseh svojih zgodovini zgradili v gojenjskem delu parka do leta 1990. Slovenska vlada je namreč že 1949. leta razglasila območje Martuljka za prirodno znamenitost. Odločba prepričuje sleherno »gradbo, tudi gradnjo gozdne ceste, medtem ko gozdnogospodarski načrt obvezuje gozdro gospodarstvo, da iz tega območja zagotavlja les. Zakoni in predpisi so v tem primeru neskladni, zato bi bil že čas, da se bobu končno reče — bob. Gozdarje prav to najbolj moti.«

C. Zaplotnik

Zlati košuti za Almire in Tekstilindu

ŽAREČE BARVE BALIJA

Almira je dobila prvo zlato košuto na beograjskem sejmu mode leta 1968, drugo 1973., tretje 1975., potem zapovrstjo 1976. in 1977. pa spet 1980. in 1981. osmo 1984. leta, deveto lani in letos deseto.

Potihem so upali na srebrno košuto, saj so pokazali res zanimive modele, veliko novega in lepega. Toda konkurenca med trikotažerji je bila; tudi Rašica ima lepe stvari...

Modeli so kolekcijo pletenih za prihodnje poletje, ki so jo imenovali BALL. Spletele so na njihovih novih elektronskih pletilnih strojih s praktično neomejenim slednjem vzorčenja. Medtem ko je bil na starih strojih vzorec lahko velik le za ped, se sedaj lahko vleče čez vso širino stroja. In če je pletenina iz grobega materiala, izgleda, kot bi bila spletena ročno.

Za kolekcijo BALI so uporabili tanjše tkanine, polovico bombaža, polovico acryla. Barve se prepletajo — siva, opečna, modra in rumena, povezujejo jih črne črte, ki

V Tekstilindusu so uveljali trend mode prihodnjega poletja — za odlično kreacijo zlata košuta na beograjskem sejmu mode. — Foto: F. Perdan

Miloš Rutar: Sodelovati in zmagati Slovenski športniki v NOB

MATEVŽ FRELIH, USPEŠEN SMUČAR. ALPINIST IN REŠEVALEC

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Plezanje čez severno trgovsko steno in eno svojih prvi reševanj je Matevž Frelih v svojem dnevniku takole opisal:

«Aljažev dom, triglavsko severno steno, Kredarica. Joža Čebularjev, Radko Poženel in jaz smo se namenili plezati v slovenski smeri v steni. Zvezec ob devetih smo se dobili na Jesenicah in šli še isti večer v Vrata. Nismo šli spati. Malo smo posedli in ob treh zjutraj smo jo udarili pod steno. Zavili smo do Slovenske do Turnove smeri. Od tu smo se vzpenjali po kaminu. Od tam drži ozka polica še bolj na levo v Prag. Na koncu police je osek previš in težaven prehod. V skrbini nad njo smo se oddahnili. Gladka, kakih 20 metrov visoka, z zelo redkimi oprimi posejana stena nam je zaprla pot. Razen vrv nismo imeli nobene plezalske opreme pri sebi. Zares nam je trda predela. Na čudne »viže« smo si pomagali... Nismo bili še daleč od smeri proti Rži, ko zaledamo, da oskrbnik maha z ročami. Takoj smo jo užgali nazaj. Povedal nam je, da je prispeval eden iz Habetove družbe iz stene in povedal, da se je Habe ubil. Vreš pa potokel. Radku sem rekjal, naj gre nemudoma po Jožem Čopom in Miho Potočniku. Ura je bila štiri popoldne. Čebularjev in jaz sva vso pot tekla in bila ob šestih že v Mojstrani. Na Jesenicih sem našel Joža in Miha. S Paarovim avtom smo krenili nazaj in bili opolnoči že v Vrati. Tu smo se malo odpočili in ob treh že odšli v steno. Počakali smo, da se je zdanilo, nakar smo plezali vsak zase in bili ob šestih že pri mrtvem Habetu. Najprej smo spravili

Vreša iz stene. Ker je bil ranjen, nam je šel posel počasi od rok. Drugi dan smo spravili še Habeta iz stene. Spuščali smo ga v Vrata.»

Matevž Frelih je sodeloval še pri mnogih reševalnih akcijah. Ker je bil dober smučar, je sodeloval tudi pri zimske reševalnih akcijah.

Matevž ni pomisljal, ko je prišel poziv na pomoč. Bil je v rešilni odpravi na Rožco, kjer se je smučarju odlomila snežna streha in je zdrzel 300 metrov na koroško stran. Ko se je pod Storžičem pripetila strašna nesreča tržiškim smučarjem, je kopjal z Jožem Čopom v plazu, sondiral ter iskal zasute fante. Reševal je Avstrije, ki so se izgubili v Škratci. Matevž je bil eden od prvih in po-

Matevž Frelih ob iztopu iz Slovenske smeri v Triglavu na svoje, Frelihovi polici

glavitnih reševalcev Čopove reševalne odprave.

Tak je bil Matevž Frelih, iz zasade pokoren v Radovni, ki so ga v prvih mesecih svobode skupaj s 37 bori pokopali na jeseniškem pokopališču. Tako je zapisal kronist, so se pretrgali težki oblaki na nebu. Sonce je zažarelo v njih in košček modrega neba, obkrožen z večerno zarjo, je blažil tugo in žalost...

prihodnjic o Janezu Peternelu

Knjiga Miloša Rutarja Sodelovati in zmagati (Slovenski športniki v NOB) je izšla pri Založbi Borec in bo sredi tega meseca predstavljena javnosti. To je izjemno zanimivo čitivo, ki dopolnjuje pomembno vzel v dosedanji slovenski dokumentarni literaturi.

Ponovno tudi poizvedujemo, kdo je avtor motiva metalca diska, ki je bil objavljen na diplomi s prvega športnega tekmovanja 19. in 20. avgusta v Črnomlju in ponovljen tudi na diplomih s smučarskimi tekmovanji v Cerknem 19. in 20. januarja leta 1945 in je uprabljen za naslovnik knjige Miloša Rutarja. Če kdo kaj ve o avtorju in izvoru tega motiva, naj sporoči našemu uredništvu ali Milošu Rutarju, Oražnovi 5, Ljubljana ali po telefonom 262-005 in 218-180. Hvala.

Podbreški šolarji najuspešnejši pri zbiranju papirja

SODELOVALA JE VSA VAS

Podbreze, 8. oktobra — V štirirazredni podružnici osnovne šole Franceta Prešerna so tudi zagnani planinci. Vsak leto z denarjem, ki ga zaslužijo s prodanim odpadnim papirjam in železom, naročijo avtobus, ki jih odpelje na izlet. V minulem šolskem letu so se namenili na Uskovnico. Za avtobus so morali odšteti kar šest starih milijonov dinarjev...

V sredo so imeli šolarji družbeno koristno delo. Temljito so okopali in opleli vrt ter očistili okolico sole. — Foto: H. J.

To je Tekstilindusova druga košuta. Pred širimi leti so dobili srebrno. Pravijo, da so priznanja veseli tudi zato, ker se za vsako predstavitev, za katerikoli sejem, pripravijo z vso resnostjo in vestnostjo, vsakič hočejo prikazati nekaj novega, modernega. Ta košuta jim pomeni nagrado za trud, ki ga vložijo v sleheno kolekcijo.

Kakšno je nagrajeno blago? Na bombažnem satenu so potiskani stilizirani palmini listi z zlatimi efekti. Veliko modnih kombinacij bo možnih, razmišlja ob njem kreatorka Maruša Črnivec: črno-belo dolgo in bogato nabranlo krilo, bluza pa bela ali črna, bel blazer, lahko bi bil cel kombinacijon s črнимi modnimi dodatki. Vsaka kombinacija bo lepa in elegantna, D. Dolenc

O nagrajeni tkanini smo povprašali Tekstilindusovo modno kreatorko Marušo Črnivec. «Črno-bela kombinacija, tako imenovani »bi color«, bo prihodnje leto zelo modna. Veseli smo, da smo ubranili pravo modno smer za prihodnje poletje in da nas tudi tokrat niso prezrli. Morda je nagrada pripadla prav nam, ker drugi česa podobne niso imeli.»

Prvo mesto je podbreškim

PETKOV PORTRET

Tanjina znamka je minulo soboto na Bledu doživelja promocijo. Štrinajstletna učenka osmoga razreda osnovne šole Simona Jenka iz Kranja je zmaga na Jugomarkinem natečaju in njena risba je na znamki »Radost Evrope«. Natečaj je bil mednaroden in poleg Tanjine je znamka z risbo zahodnonemškega dečka.

Velik uspeh, še posebej, ker je znamka zelo lepo uspela. Tanja je skromen, prijeten deklič, ki ne govori tjavendan, ki uspeh sprejema trezno in zrelo. Pravi, da o telekomunikacijah poprej ni ničesar vedela, ko jim je mentorica Jolanda Pibernik naročila, naj narišejo risbe za natečaj. Tanja je šla v knjižnico, prebrskala literaturo, da si je razložila ta strokovni pojem. Najprej je imela v mislih poštno kočijo kot simbol prenašanja sporočil. Vendar se je kasneje odločila za goloba, ki ima dvojni pomen — prenašalec pošte in simbol miru. S kontrastnostjo risbe je izrazila svetle in temne misli sporočil, vesele in žalostne vesti. V ozadju teče maratonec, v ospredju pa se je golob za hip ustavil na sodobnem telefonskem aparatu.

Linije Tanjine risbe so čiste, pokazala je izjemno smisel za oblikovanje, za čisto likovno obliko, kar je med mladimi risarji redkost. To je pač talent, ki ga nekdo ima, drugi ne, naj se še tako trudi. Pri Tanji je bila narava s talenti radodarna. Pred sabo imam tri njene fotografije, eno iz lanskega leta in dve s sobotne proslave na

TANJA FALETIČ

Bledu. Na vsaki je njen obraz drugačen, tako različen, da bi po površnem pogledu lahko celo dejali, da so to tri dekleta. Njen obraz igra, bolj kot njene redke besede izzareva njene misli in občutja. Tanja gre tudi v šoli dobro, ne le pri učenju, tudi pri drugih šolskih dejavnostih, saj je predsednica mladinske organizacije v šoli.

Ni se še odločila, kam bo šla po osnovni šoli. Razmišlja o šoli za oblikovanje, in znamka ji je dala dodatno spodbudo. Vendar bi bilo škodo, če bi si že zdaj izbrala poklic. Tanja je tako talenti-

M. Volčjak

ra, da potrebuje najprej široko izobrazbo, pravi Jolanda Pibernikova, ko ji skuša svetovati. Vesela je Tanjinega uspeha, kakor je vesela slehernega uspeha mladega človeka. Dandanes žive tako na kupu in ker se primerjajo med seboj, skuša vsak, ki je občutljiv in taletiran, sebi in drugim dokazati svojo posebnost. V tej občutljivosti mnogi ne uspejo, ta pa se jim pozna vse življenje. Uspehi, kakršen je Tanjin, so torej pomembni za samopotrjevanje mladega človeka, za građevanje njegove samozavesti.

M. Volčjak

Gregor Mihelič z Bleda

KONJA NE MOREŠ ZAUPATI VSAKOMUR

V maneži sredi hipodroma pod Lescami je nekdo v krogu pravkar vodil konja v lahnem diru. Lepo ju je bilo videti. Konj je bil vedno hitrejši, elegantno se je zibal, griva je vira...

Grega Miheliča z Bleda je bil tisti, ki je na povodcu dreisir prijeteljevega konja. S svojima dvema je že končal. Vsak dan se z vsakim ukvarja vsaj uro, pred nastopi pa porabi veliko več časa.

Konjem se je zapisal še kot otrok. Vsako priložnost je doma v Ljubljani izkoristil, da je lahko stekel do jahalnega kluba v Stožicah gledat konje in jahače. Ko je bil dovolj star, se je vpisal v klub in se učil jahati. Zelo si je želel imeti svojega konja.

Zdaj pa ima dve leti črno kobilico in rjavega hanoveranca. Starši so primaknili, sam bi ne bil znogel. Vpisani je, v kojenski klub Triglav Bled, v klubskem hlevu ima tudi svoja konja. V službi je na Bledu, da je bližje konjem, da jima lahko posveti vsako minutu. Nahrani jih Janov Blaž, ki skrbi za vseh 13 tamkajšnjih konj, vse drugo pa mora napraviti lastnik sam: očistiti konja in boks, nabaviti hrano. Pa, seveda, ukvarjati se mora z njim. Danes je njegova dva konja in še prijeteljevega lonžirala, kar je lažje vrste trening, saj je sezona konec. Pred sezono pa je huje. Kobilico trenira tudi za skoke.

Z njo je tekmoval v Krumperku, Mariboru in Ljubljani, v Sloveniji je bil šesti v skupini z mladimi konji.

Vsak prosti trenutek preživi ob konjih in tudi ves dočust. Že leta ni bil na dopustu ob morju. Še kadar ga poklicujejo na orozne vaje, je hudo. Zivali ne morem zaučati komurkoli, pravi. Tudi žival ne sprejme vsakogar. Imeti mora občutek za žival, predvsem pa — imeti jo mora rad. D. Dolenc

Almira se je na sejmu mode v Beogradu predstavila s takšnimi vzorcemi in modeli in dobila že deseto zlato košuto.

ČRNO-BELA ELEGANCA

Leta se je Tekstilindus na sejmu mode v Beogradu predstavil s skupino močnih eksotičnih vzorcev in barv Gauguina in južnih otokov, s pestro tkano safari skupino in s tiskano črno-belo skupino. Slednja je najbolj ugajala strokovni žiriji, ki ji je prisodila zlato košuto.

Najpomembnejše je ujeti modno smer. Naši tekstilci in konfekcionerji budno spremljajo vse svetovne sejme mode in moderne revije, vendar je vsakič prikazanih veliko različnih vrst modnih smeri. Torej morajo imeti posebno srečo, da se v svoji proizvodnji odločijo za prav

o nagrajeni tkanini smo povprašali Tekstilindusovo modno kreatorko Marušo Črnivec.

Črno-bela kombinacija, tako imenovani »bi color«, bo prihodnje leto zelo modna. Veseli smo, da smo ubranili pravo modno smer za prihodnje poletje in da nas tudi tokrat niso prezrli. Morda je nagrada pripadla prav nam, ker drugi česa podobne niso imeli.«

Iskra na letošnjem sejmu Sodobna elektronika 86

ISKRA — ZNANJE V SISTEMIH, ZNANJE V ELEMENTIH

Predstavitev Iskre na letošnjem 33. mednarodnem sejmu Sodobna elektronika 86 na Gospodarskem rastavišču v Ljubljani temelji na zasnovi, ki jo pravzaprav opredeljuje že samo geslo njihovega nastopa: »Iskra — znanje v sistemih, znanje v elementih.« Temeljna misel, ki je Iskra še vodila pri snovanju letošnje predstavitve, je namreč dejstvo, da brez sodobnih, kakovostnih, zanesljivih in izvozno uspešnih elektronskih sestavnih delov ne bi bilo sodobnih sklopov, naprav in sistemov. Tako prikazujejo splet uspešnih elektronskih in elektromehanskih elementov, od klasičnih pa vse do najnovejših mikroelektronskih in elektrooptičnih.

Večina teh elementov je zasnovana na interdisciplinarnem znanju fizikov, kemikov, elektroničarjev in drugih sodelavcev v razvojnih oddelkih Iskre ter naših fakultet in institutov. To je prikaz le dela od več kot 2000 razvojnih nalog v Iskri ter prikaz množice elementov, ki so že v redni avtomatizirani in robotizirani proizvodnji.

Elementi pomenijo za Iskro tudi pomembno izvozno področje, saj so lani z njimi iztrzili 21 milijon dolarjev, kar je 9 odstotkov Iskrinega izvoza. Letos pa računajo, da bo izvoz elementov znašal 25,4 milijona dolarjev, to pa bo predstavljalo 11 odstotkov celotnega Iskrinega izvoza. Večino teh izdelkov prodaja na zahtevno zahodno tržišče, kar je dokaz visoke kakovosti in zanesljivosti Iskrinih elementov. Iskra je tako med največjimi evropskimi in največji jugoslovanski proizvajalcem elementov.

Zanesljivost elementov uravnavata Iskra s posebnim sistemom IS 9000, ki je kompatibilen mednarodnima sistemoma CECC in IECQ. Kakovost, ki jo zagotavlja ta sistem, je primerljiva s kakovostjo, ki jo zahtevajo kvalitetni standardi po mednarodnih sistemih zagotavljanja kakovosti. Ta sistem je kot lasten Iskrin veljavi za prehodno obdobje, dokler se Jugoslavija ne pridruži mednarodnemu IECQ sistemu.

Sodobnost in zanesljivost kot osnovna pogoja kakovosti v širšem smislu sta Iskrine elemente uvrstila na izredno pomembno mesto prigr dnji elektronskih sistemov doma in v tujini. Ta infrastrukturni pomen elementov za elektronsko industrijo je posredno pomemben za vso ostalo industrijo, za katero je nujna posodobitev z naprednimi tehnologijami. Omeniti še velja, da tudi vsi večji proizvajalci elektronike proizvajajo pretežni del elementov sami, da s tem dosežejo večji vpliv na kvaliteto in sodobnost naprav in sistemov ter da so manj odvisni od tujih virov in s tem izkoristijo tudi tržne prednosti.

Iskra pa ni le proizvajalec elektronskih in elektromehanskih elementov. Ti so le osnova za proizvodnjo izdelkov višje stopnje sestavljenosti, to je zahtevnih sklopov, aparatorov in sistemov.

Iskra na razstavi Sodobna elektronika prikazuje s tega področja kar nekaj novosti. Pomembne so nove telefonske centrale družine SI 2000, ki si je letos nadela že svojo pravo »blagovno znamko«. Lanski prikaz integriranega teleinformacijskega sistema je prav na področju telefonskih central spodbudil največji korak naprej. Družina SI 2000 ima široko možnost za uporabo.

Za krmiljenje industrijskih procesov prikazuje Iskra letos kar dve napravi, IPK 11 in SPK 40; to sta programabilna krmilnika.

Koračni motorji s krmilno elektroniko so v Iskri novost, obenem pa pomembno izhodišče za nadaljnji razvoj na področju avtomatizacije in robotizacije.

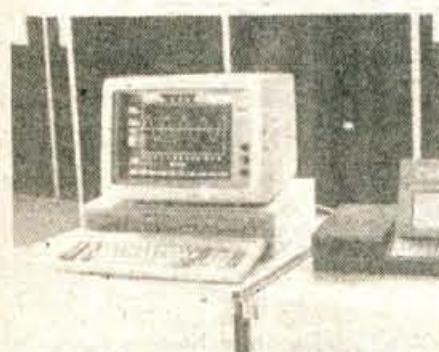
Na področju prenosa velja omeniti nov 10-kanalni PCM (multipleks), ki je plod skupnega razvojnega dela Iskre Elektrooptike in Iskre Elektrozvez. Prav tako je pomemben nov modem MD 19200 in modem v REK izvedbi.

Iskra Kibernetika prikazuje nov varnostni sistem SEZAM, različice aplikacij ISD ter poleg drugih novosti še nove sisteme za krmiljenje konične moči in nov defektoskop.

Iskra svoje dosežke v robotiki posebej prikazuje na specializirani rastavi JUROB'86. Iskrino računalništvo in njegove dosežke pa si boste lahko podrobneje ogledali na zagrebski rastavi Interbiro-informatika.

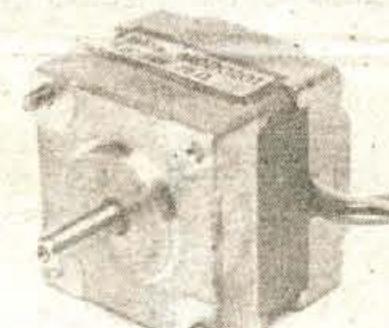
POSVET O TELEKOMUNIKACIJAH

YUTEL je najpomembnejši strokovni dogodek, ki spremlja Sejem elektronike. Opravlja vlogo jugoslovanske strokovne tribune za področje telekomunikacij, kjer se srečujejo telekomunikacijski strokovnjaki iz Jugoslavije in tujine.

ISKRASCOPE LCD S SERIJSKO DIGITALNO KOMUNIKACIJO ZA POVEZAVO Z OSBNIM RAČUNALNIKOM

Letošnji YUTEL je bil že dvajseti po vrsti, njegov pokrovitelj je bila točka Iskra kot naš največji izdelovalec in hkrati tudi največji izvoznik teleko-

KORAČNI MOTOR

municijalne opreme. V okviru tekmatsko različnih zasedanj je bilo predstavljenih 130 referentov. Usmerjena tema letošnjega Yutela pa je bila Razvoj telekomunikacij in njihova nadaljnja usmeritev v svetu in pri nas, ki je opozorila na izredno dinamičnost sedanjega telekomunikacijskega trenutka, ko smo priča po stopnemu spajanju telekomunikacij in informatike v teleinformatico — infrastrukturo bodoče industrije znanja in družbenoekonomskoga razvoja na splošno.

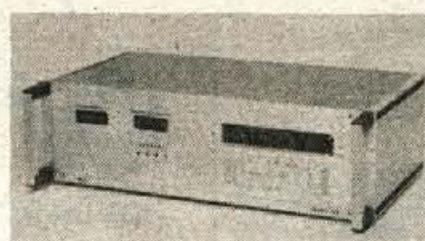
V dvajsetih letih obstaja si je YUTEL pridobil ugled prvovrstnega strokovnega dogodka na področju telekomunikacij v Jugoslaviji in navezal nekaj zelo pomembnih strokovnih stikov — možemstvom, med njimi velja posebej poudariti stike z ITU (International Telecommunication Union) sponzorizirano organizacijo za telekomunikacije Združenih narodov s sedežem v Ženevi.

YUTEL danes združuje že 300 do 400 naših strokovnjakov s področja telekomunikacij.

V ISKRI PRAVIJO:

Ugotovili smo velik infrastrukturni potomen elementov za elektroniko za hiter in uspešen razvoj elektronike in s tem tudi vse industrije v Sloveniji.

Ugotovili smo, da se mikroelektronika in drugi elementi medsebojno ne izključujejo, ampak dopolnjujejo ter drug drugega spodbujajo k napredku. Trendi rasti, ki jih izkazujejo proizvajalci elementov, kot tudi rasti, ki jih predvideva poraba, se bodo nadaljevali.

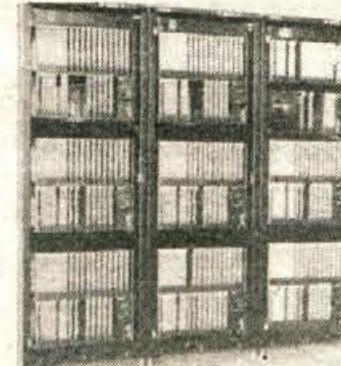

NAPRAVA ZA KRMILJENJE KONIČNE MOČI — PANELNA IZVEDBA

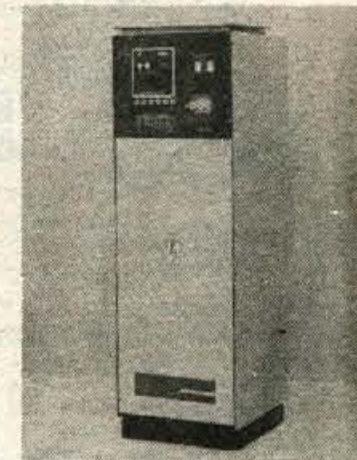
Ugotovili smo, da razvojne težnje v svetu in doma napovedujejo povečanje porabe elementov. Na tem področju ne poteka glavna konkurenca med Japonsko in ZDA, ampak gradivo tvorstvene kapacitete predvsem ostali svet.

Ugotovili smo, da v proizvodnji elementov nastopajo procesne tehnologije, ki zahtevajo veliko znanja in vlaganje v specialno visokoproduktivno opremo ter preverjanje procesa v pilotnih proizvodnjah.

Ugotovili smo, da ima Iskra ustrezno podlogo — znanje in že utečeno proizvodnjo ter izkušnje in reference na konvertibilnih trgih. Seveda pa mora

TELEFONSKA CENTRALA DRUŽINE SI 2000

AVTOMATSKA BATERIJA KBK

stalno vlagati v razvoj izdelkov, tehnologij in opreme ter zagotoviti dovolj sredstev za prenos znanja v pilotsko in serijsko proizvodnjo tako, da bo Iskrina ponudba stalno na ustrezenem kvalitetnem in cenovnem nivoju.

Elementi sami niso področje velikih dohodkov, je pa možno doseči devizno pokrivanje ter v izdelkih prodajati domače surovine, delo in znanje. Tehnologije na tem področju obvladamo do take mere, da s ponudbami celih tovarn lahko tržimo tudi naše znanje in lastno opremo.

Imamo kadrovsko osnovo, moramo jo pa še primerni doplniti, za kar imamo ustrezne vzgojne in raziskovalne institucije, s katerimi intenzivno so-delujemo.

Zgraditi moramo lastno visoko produktivno opremo ter dokupiti najsodobnejšo opremo in tehnološka znanja.

Intenzivneje je treba izkoristiti še neizkoriscene možnosti uporabe domačih surovin.

Proizvodnja elementov sama po sebi nikjer v svetu ni visoko akumulativna, je pa pomembnim finalistom potrebna, ker jim omogoča fleksibilnost, relativno neodvisnost in prihranek deviz.

Proizvajalci elementov potrebnih vlaganj zaradi relativno skromne akumulacije ne bodo mogli realizirati v celoti sami, vsaj ne v potreben časovni dinamiki. Zato je nujno, da uporabniki elementov v širšem družbenem okolju z ustreznim sovlaganjem pomagajograditi to svojo infrastrukturo. Elementi za elektroniko morajo zato v naši družbi dobiti temu ustrezno mesto in podporo.

ISKRINE STRATEŠKE USMERITVE

Za prednostne investicije v sozdu Iskra združujejo približni četrtno investicijskih sredstev. V preteklem srednjoročnem obdobju so uresničili 39 projektov, štiri uresničujejo zdaj. Na leto uresničijo v povprečju osem takšnih investicij, v posameznem letu jih je bilo največ dvanaest, najmanj pa štiri.

Omejitve uvoza opreme v preteklem srednjoročnem obdobju so Iskro zelo prizadele. Leta 1983 (pred olimpijadi) so, denimo, smeli uvoziti celo manj kot ljubljanska Televizija. Zato so seveda zastali v tempu investiranja in zdaj morajo poleg podpiranja strateških razvojnih usmeritev in obstoječih dobrin proizvodnji tudi nadomeščati zamujeno.

Trenutno imajo v teku štiri projekte, ki so jih zastavili lani: Avtomatika — TENEL, Zmaj — Baterije, Avtoelektrika — Generatorji in elektronika, ŠIPO — Montaža. Ko bodo končani, bo njihova vrednost znašala 9.094 milijonov dinarjev. Ker je za tako visoke številke težko dandasnes imeti pravi občutek, to preračunajmo v število stanovanj: če eno stanovanje s 50 površinskimi metri prostora stane 20 milijonov dinarjev, bi bilo to 450 takšnih stanovanj.

Štiri projekte pa so zastavili letos, in sicer: Elektrooptika, IEZE — SEM, IEZE — Industrijska elektronika in Avtomatika — Stikalni elementi. Le Elektrooptika je med njimi večja investicija, po predčasnki vrednosti znaša 25.054 milijonov dinarjev (kar bi bilo, recimo, 1000 stanovanj).

Strateške usmeritev Iskre, kamor bodo v bodoče največ vlagali, pa so teleinformatika in optoelektronika sestavljena iz 5 projektov, poleg omenjene elektrooptike še elektrovezze, telematski in telefonski terminali, zasebna telefonija, javna telefonija, računalništvo, računalniška periferija, elektronski števci in industrijska avtomatika, mikroelektronika. Vsi ti projekti so že v pripravi.

Poleg tega pa so nojne investicije tudi v vse ostale stateške usmeritve: elementi, robotika, merilni instrumenti, skupine tehnološke osnove, elektronski in elektromehanski sestavi, avtoelektrika in elektrooptični rotacijski stroji.

Če so lani govorili o 140 milijardah dinarjev kot o skupni vrednosti potrebnih investicij v tem srednjoročnem obdobju, je treba letos zaradi inflacije to številko podvojiti.

Pozabiti ne nameravajo tudi na investicije v okolje. Z Gorenjem in drugo elektroindustrijo pa se bodo morali dogovoriti o perspektivah po letu 1990, zlasti glede kadrov. Moralno in denarno bodo morali podpirati projekte, kot je Centralna tehniška knjižnica in širitev obeh slovenskih univerz. Načrti nameč kažejo, da bodo po letu 1990, ko bodo naložbe začele viračati vložke, v Iskri potrebovali dva krat več diplomantov elektro in strojne fakultete ter drugih visokih šol, z nekaterih oddelkov, kot je tehnična matematika, pa celo trikrat več. Zgraditi bo treba študentske domove, knjižnice, predavalnice, opremljene laboratorijske, povečati število profesorjev in asistentov in v vsemi iz razvitega sveta znanimi metodami zmanjšati osip pri študiju. Le dovolj veliko število strokovnjakov bo nameč Iskrim na naložbam zagotovilo rentabilnost.

S posebnim vlakom V ČRNO GORO

Od 15. do 19. oktobra
Cetinje, Budva, Kotor, Lovčen, Ulcinj, Petrovac, Bar, Skadarško jezero
Cena: 42.000 din
Odhod zagotovljen

Izleti z vlakom: Kosovo, Prekmurje, Benetke, Vojvodina.
Izleti z avtobusom v tujino: Poljska, Grčija, Koroška, Firence, Grossglockner.
Za praznik republike: Male počitnice, Črna gora, Opatija, Poljska
Počitnice: Pula in Medulin, Rab (trije tedni v novembru)
Zima 87: Slovenija, Bosna, Avstrija, Francija in Italija.
Letalski izleti v tujino: Moskva, Leningrad, Singapur, Malezija, Indonezija, London.

Informacije in prijave: TTG — turistična agencija, Ljubljana,
Titova 40 (325-646); TTG — Bohinjska Bistrica,
Triglavská 45 (76-145) in vse poslovilnice
Alpetoura na Gorenjskem.

GIDOR GORENJA VAS

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge:

1. NALOGE MATERIALNEGA KNJIGOVODJE IN FAKTURISTA 2.2 DELAVCA V KOVAŠKI PROIZVODNJI

Pogoji:
pod 1. — srednja strokovna izobrazba ekonomske ali tehnične smeri, obvezno znanje strojepisja
pod 2. — KV delavec kovinske stroke ali NK delavec z obvezno pribičtvijo

Pod točko 1 se dela in naloge združujejo za določen čas — nadomeščanje delavke v času odsotnosti zaradi bolniškega in porodniškega dopusta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi na naslov: Gidor Gorenja vas, Komisija za delovna razmerja.

Alpska modna industrija RADOVLJICA

Odbor za delovna razmerja pri SDS skupne službe objavlja začasna prosta dela in naloge

SEKRETARJA SAMOUPRAVNICH ORGANOV

Pogoji: — končana visoka ali višja strokovna izobrazba družboslovne usmeritve, aktiven odnos do samoupravljanja

Možen sprejem pripravnika.

Delovno razmerje sklepamo za določen čas — nadomeščanje delavke v času odsotnosti zaradi bolniškega in porodniškega dopusta.

Nastop dela je možen takoj.

Kandidati naj pošljajo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Almira, alpska modna industrija Radovljica, Jalnova 2, odbor za delovna razmerja služb. Rok za prijave je 8 dni po objavi.

Kandidati bodo obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

- kompletno stavbno pohištvo
- stropne in stenske obloge
- montažne hiše, vikende in poslovne objekte

VSE NA ENEM MESTU

- 2 leti garancije na kvaliteto izdelkov
- brezplačni prevoz do 100 km za določeno vrednost nakupa
- stavbno pohištvo FCO vgrajeno
- cene na dan vplačila

VAM NUDI

lesna industrija, Škofja Loka
pokličite nas (064/61-361, 61-671, 61-185) ali pa nas obiščite v maloprodajni trgovini v Škofji Loki, Kidričeva 58!

DELOVNI ČAS: VSAK DAN OD 7. DO 15., SOBOTA OD 7. DO 12. URE

OBIŠČITE NAS TUDI NA SEJMU STANOVANJSKE OPREME V KRANJU OD 17. DO 23. OKTOBRA 1986.

*za
toplejši dom*

OD 10. DO 25. OKTOBRA

**V PRODAJALNAH
MERKUR
DNEVI
PRODAJE
PEČI ZA CENTRALNO
IN ETAŽNO
OGREVANJE,
RADIATORJEV
IN VENTILOV**

v sodelovanju s proizvajalci:

**Emo—Celje, TVT Boris Kidrič—Maribor,
Ferromoto—Maribor, ITTP—Ribnica,
Mariborska živarna in Kovina — Šmartno**

**IZKORISTITE MOŽNOST
NAKUPA Z 10% POPUSTOM**

**VELIKO PONUBDO OGREVALNIH NAPRAV SI
OGLEJTE TUDI NA RAZSTAVNEM PROSTORU
MERKURJA NA SEJMU STANOVANJSKE OPREME**

90 MERKUR KRANJ
let pravi ljudje na pravem mestu

ZLATO GRE TJA, KJER SIJE SONCE

Vrhunec vsega, kar lahko ponudi narava na obalnokraškem območju. Zato ni čudež, da grozdje in suhomesnati izdelki dozirajo na obalem soncu in pravi burji do največje možne kakovosti. To ni samohvala izdelovalcev DROGE iz Portoroža oziroma tozda VINAKOPER ali VINAKRKAS Sežana, temveč so to dokazi številnih priznanj, plaket in odličij, ki so jih podelile najbolj stroge strokovne komisije ob različnih priložnostih doma in v tujini. Posebna pozornost je namenjena zvestim potrošnikom, ki so glavno merilo priznanja za kakovost, ko se odločajo — KAJ BODO PILI ...!

To je vrhunec!

»VINO 86« LJUBLJANA

VELIKA ZLATA MEDALJA:

- beli kraševac
- merlot
- kraški teran
- kabernet
- koprčan

ZLATA MEDALJA:

- malvazija
- rose
- teranton
- refošk

DROGE
PORTOROŽ

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA

razpisuje na podlagi sklepa delavskeih svetov DO, TOZD in DS SS dela in naloge:

V DS SS DO PROMET ŠKOFJA LOKA

1. VODENJE FINANČNO-RACUNOVODSKE SLUŽBE

V DO ZA OBNAVLJANJE AVTOPLAŠČEV ŠKOFJA LOKA

2. VODENJE RACUNOVODSTVA IN FINANČNIH POSLOV

V TOZD MEHANIČNE DELAVNICE ŠKOFJA LOKA

3. VODENJE DELOVNE ENOTE ŠKOFJA LOKA

4. VODENJE DELOVNE ENOTE BLED

Poleg pogojev, predpisanih v 511. člena ZZD, in pogojev, določenih v družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike v občini, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1. — visoka ali višja izobrazba ekonomske ali komercialne smeri, 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj, od tega več kot 1 let na računovodsko-financijskih delih

Pod 2. — višja izobrazba ekonomske smeri, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

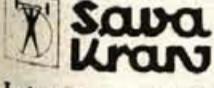
Pod 3. in 4. — višja ali srednja izobrazba tehnično-strojne ali ekonomske smeri, 3 oziroma 4 leta delovnih izkušenj, od tega več kot 1 let v avtomehanski stroki

Za opravljanje razpisanih del in nalog bodo izbrani kandidati imenovani za 4 leta z možnostjo ponovnega kandidiranja.

Pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov SOZD Alpetour, kadrovska služba Škofja Loka, Titov trg 4/b, z oznako »za razpis« in navedeno zaporedne številke del in nalog, na katere se prijava nanaša.

Delavski sveti se bodo o izbiri kandidatov odločili v 60 dneh po končanem zbiranju prijav.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po izbiri.

Industrija gumijevih, usnjeneh in kemičnih izdelkov, n. o. sol.
o.
Kranj, Škofjeloška 6

objavlja prosti delovni nalogi

PRIPRAVA IN RAZDELJEVANJE HRANE
(delo je triizmensko)

Pogoji: — končana gostinska šola — smer kuhanje

CIŠČENJE SAMSKEGA DOMA NA PLANINI
(delo je samo v dopoldanski izmeni)

Pogoji: — končana osnovna šola

Ostali pogoji: — primerne zdravstvene sposobnosti in psihološke lastnosti
— trimesečno poskusno delo

Pisne prijave oddajte v 8 dneh po objavi na naslov Sava Kranj, Kadrovski sektor, oddelek za kadrovanje, Kranj, Škofjeloška cesta 6.

PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ
TOZD ZA PTT PROMET ŠKOFJA LOKA

objavlja prosta dela in naloge

DOSTAVLJANJE PTT POŠILJK — na območju pošte Gorenja vas

1 delavec

2 delavca

1 delavec

— na območju pošte Škofja Loka

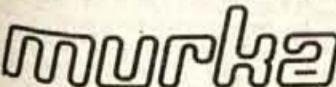
— na območju pošte Železnički

Delo je primerno tudi za ženske.

Pogoji: dokončana osemletka, vozniški izpit A ali B kategorije

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s trimesečno poskusno dobo. Kandidati naj naslovijo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev na komisijo za delovna razmerja TOZD za ptt promet Škofja Loka, Titov trg 9, Škofja Loka.

Komisija sprejema prijave 8 dni po objavi. Vsi prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po opravljeni izbiri.

MURKA LESCE, n. sol. o.
TOZD MALOPRODAJA, Alpska 62, Lesce

razpisuje na podlagi sklepa, sprejetega na seji DS TOZD Maloprodaja dne 17. septembra 1986 javno dražbo za prodajo dela poslovno-stanovanjske zgradbe.

Dražba bo 16. oktobra 1986 ob 10. uri v prostorih na Alpski 62, Lesce za prodajo dela poslovno-stanovanjske stavbe v Leskah, Alpska cesta 17, stoeče na parceli št. 321/2 k. o. Hraše.

Predmet prodaje je skladiščni prostor v pritličju ter zasedeno kletno stanovanje v izmeri 40 kv. m.

Pogoji:

Izklicna cena za nepremičnine znaša 9.179.885 din. Kupnino, ugotovljeno na javni dražbi, mora kupec plačati v dveh obrokih: 50% takoj ob prepisu pogodbe, 50% pa v 30 dneh po podpisu pogodbe.

Varščino za udeležbo na javni dražbi znaša 10% od izhodiščne cene in jo je treba nakazati na žiro račun, številka 51540-601-13955.

Vsem udeležencem, ki ne bodo uspeli na javni dražbi, bomo varščino vrnili v 15 dneh po javni dražbi.

Rok za sklenitev kupoprodajne pogodbe je 10 dni po javni dražbi.

Kupec mora dodatno plačati prometni davek in zemljiškoknjizne izpeljave kupoprodajne pogodbe.

Oglej stavbe je mogoč vsak dan od 8. do 12. ure do dražbe.

Za dodatno informacijo kličite po telefonu 75-650, int. 26.

SKUPŠČINA RAZISKOVALNE SKUPNOSTI OBČINE RADOVLJICA

Na podlagi sklepa samoupravnih organov objavljamo razpis raziskovalnih nalog za leto 1987

Naloge naj bi bile namenjene naslednjim področjem:

- energetskim virom
- surovinski virom
- kmetijstvu
- varstvu okolja
- prekrbi - turizmu
- razvoju programske opreme za učenje s pomočjo računalništva v osnovnih šolah

Sodelujejo lahko:

- delavci v raziskovalnih organizacijah, ki so registrirane v razvidu raziskovalnih organizacij SRS
- delavci v drugih organizacijah združenega dela, ki opravljajo dela na področju raziskovalne dejavnosti, lahko pa tudi vsi delovni ljudje in občani ter delovni ljudje in občani, organizirani v družbenih organizacijah in društvih, ki s svojimi programi prispevajo k uresničevanju raziskovalne dejavnosti

Prijava naj vsebuje:

- naslov organizacije, ki predlaga svoje sodelovanje oziroma raziskovalno nalogu
- naslov raziskovalne naloge
- ime nosilca in izvajalcev raziskovalnega dela
- izhodišče, cilj in namen dela
- utemeljitev in uporabnost
- časovni potek, finančni predračun in predvideni sofinacerji

Prijave sprejemamo do 10. novembra 1986 na naslov:
Raziskovalna skupnost Radovljica, Kopališka 10, Radovljica.

Iskra Delta

Komisija za delovna razmerja DO ISKRA DELTA, Ljubljana, Parmova 41

objavlja prosta dela in naloge za območno enoto v Kranju

1. SISTEMSKEGA INŽENIRJA

Pogoji: — visoka ali višja izobrazba tehničke, ekonomske ali računalniške smeri, 3 leta delovnih izkušenj, znanje angleškega jezika, poznavanje operacijskega sistema in dveh programskega jezikov

2. SKLADIŠČNIKA

Pogoji: — štiriletna ali triletna izobrazba tehničke smeri, 1 leta delovnih izkušenj, poznavanje osnov računalništva, izpit za skladiščnika

3. ČISTILKE — 2 delavki

Pogoji: — 8 razredov osnovne šole

Dela in naloge zdržujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo je v skladu s pravilnikom o organiziranih delovnih organizacijach.

Kandidati naj pisne prijave s kratkim opisom dosedanjih del in nalog, življenjepisom in priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljajo v 8 dneh po objavi na naslov: DO Iskra Delta, o. e. kadrovsko področje, Ljubljana, Parmova 41.

računalniški sistemi delta

INTEGRAL

TP VIATOR LJUBLJANA

TOZD TOVORNI PROMET JESENICE

Razpisna komisija DS TOZD ponovno objavlja razpis za dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki jih opravlja

VODJA TOZD

Kandidat mora poleg pogojev, ki jih določata zakon in družbeni dogovor, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri (pravne, ekonomske ali organizacijske dela)
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu
- da ima pravilen in aktiven odnos do samoupravne družbe in ureditev s sposobnostjo za izvajanje samoupravnih odnosov in z razvitim čutom odgovornosti do dela in delavcev in z osebno poštenostjo.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta.

Prijave z življenjepisom, dokazili o izpolnjevanju pogojev in šolski izobrazbi pošljite na naslov: Integral, TP Viator Ljubljana, TOZD Tovorni promet Jesenice, Kidričeva 41/c, p. p. 47 s pripisom »za razpisno komisijo« v 15 dneh po objavi.

Kandidati bodo o sklepnu DS TOZD pisno obveščeni v 30 dneh po končanem razpisu.

SPOMIN

Danes, 10. oktobra 1986, mineva leto dni, odkar nas je zapustila naša dobra in draga

MARIJA MOHAR

Iskrena hvala vsem, ki se je spominjate in prinašate cvetje na njen prerani grob.

VSI NJENI

Kranj, 10. oktobra 1986

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA

TOZD ŽIČNICE VOGEL — BOHINJ

objavlja na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge:

SPREVODNIKA na nihalni žičnici

Pogoji: — KV delavec ali NK delavec in 1 leto delovnih izkušenj
Poskusno delo traja dva meseca.

5 STROJNIKOV III.

Pogoji: — strojni ključavničar ali elektrikar (jaki tok) ali druga poklicna šola in 1 leto delovnih izkušenj oziroma z delom pridobljena strokovna usposobljenost in 1 leto delovnih izkušenj na področju žičničarstva
Poskusno delo traja dva meseca.

VZDRŽEVALCA ELEKTROINSTALACIJ

Pogoji: — elektrotehnik in 1 leto delovnih izkušenj s predizbravo elektrikar - jaki tok
Poskusno delo traja dva meseca.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba v Škofji Loki, Titov trg 4/b, 8 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

DEŽURNI VETERINARI

od 10. do 17. 10. 1986

za občini Kranj in Tržič

od 6. do 22. ure Živinorejsko-veterinarski zavod Gorenjske

tel: 25-779 ali 22-781

od 22. do 6. ure pa na tel.: 22-994

za občino Škofja Loka

DAVORIN VODOPIVEC, dipl. vet., Gorenja vas 186,

tel: 68-580

MIRO KRIŽNAR, dipl. vet., Godešič 134, tel: 62-130

za občini Radovljica in Jesenice

ANTON GLOBOČNIK, dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3/a,

tel: 74-629

DEŽURNE PRODAJALNE

<p

OSNOVNA ŠOLA DAVORINA JENKA
CERKLE

razpisuje naslednja dela in naloge:

- UČITELJ BIOLOGIJE IN GOSPODINJSTVA
- RAZREDNEGA UČITELJARazpis je za določen čas, od 25. junija 1987 s pripadajočim do-
pustom. Nastop dela takoj.Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o
osnovni šoli.Prijave z dokazili naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi na
naslov: Osnovna šola Davorina Jenka Cerkle.

O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po končanem razpisu.

Prodam JUGO, letnik 82, 35.000 km.
Strehovec, Voglje 103, Šenčur
16935Prodam Z 750, letnik 77, neregistro-
van, v voznem stanju. Ogled v petek
16.-18. v soboto od 10.-16. An-
drzej, Gradiščica 67, Radovljica
16936Prodam poljski FIAT 126 in POLO-
Z. Naslov v oglašenem oddelku
16937Prodam R 4 GTL, letnik 86. Informa-
cijska knjiga c. 38, Šenčur
16938Prodam dobro ohranjen garaziran
letnik 126 P, letnik decembra 80, 40.000
km, za 55 SM. Tel.: 22-991,
16939Prodam Z 101, super, letnik 78, tel.:
16940LADO nivo, letnik 82, in APN 6, star
16941Prodam FIAT 750, letnik 76, obno-
veno, na novo registrirano. Cena
SM, Ljubljanska 13, Bled
16942Prodam R 4 TL, letnik 77, registriran
8/87, prevoženih 44.000 km, cena
SM, popoldan. Bojan Zevnik, C. Re-
dukcije 20, Jesenice
16943Prodam R 4 GTL, letnik 86. Tel.:
16945Prodam Z 101 GTL 55, letnik decem-
ber 82. Janez Kunčič, Lancovo 11, tel.:
16946Prodam Z 750, letnik 79, registriran
leta. Niko Jurkić, Partizanska 32,
16947Prodam nekaj rezervnih delov mo-
bila in podvožja za Z 1300, letnik 77,
Jevtić, Cankarjeva 31/a, Rado-
vljica. Tel.: 75-979
16948Prodam Z 101, dobro ohraneno, re-
gistrirano do junija 87. Mladenov, C. v
Jesenice
16949Prodam FIAT 126 P, letnik decembra
7/87. Skarabot, Strahinj 11/a, tel.:
16950Prodam KAWASAKI 750 Z, letnik 81,
na registracijo 83. Milan Oražem, Ri-
čica 14, Bled. Tel.: 77-821 od 7. do
16951PEUGEOT 304 S, letnik 76, dobro
ohranjen, registriran do 14. 7. 87., pro-
dajem. Tel.: 75-009
16952TALBOT SAMBO, letnik 82,
60.000 km, odlično ohranjen, zelo
godno prodam. Tel.: 77-316, int. 17
16953Prodam R 10, celega ali po delih,
Šalnič, Pivka 16, Naklo
16954Prodam VW 1200, odlično ohranjen,
Karmen, Podlonik 15, Železniki
16955GOLF JGL, letnik 81, garaziran, pro-
dam. Majda Cergolj, Gasilska 29/a,
16956Ugodno prodam VW 1200 J, letnik
86, obnovljen. Voglje 47, Šenčur
16957Prodam Z 101 C, letnik 81. L. Hro-
vati, Kranj, tel.: 38-009
16289AUDI 100 LS, letnik 73, po delih pro-
dam. Draksler, Forme 26, Žabnica
17094Prodam JUGO 45, letnik 83, v odli-
čnem stanju. Golmajer, Bohinjska Be-
čica 17/a
17095Prodam MZ 250. Dragan Kovačić,
polje 3/c, Kranj, ogled popoldne
17096Prodam Z 750, letnik 76, registrirano
8/87. Ogled možen vsak dan
od 14. ure dalje. Gabor, Pla-
ščica 13, Lesce
17097FIAT 125 P, letnik 80, 43.000 km, regi-
striran do 9/87, v odličnem stanju, pro-
dam. Tel.: 25-360
17198Prodam vozno neregistrirano DIA-
Upsilon. Tel.: 60-491
17102Ugodno prodam Z 101, letnik 77,
Mavčiče
17103OPEL KADET, letnik oktober 80, pro-
dam. Tel.: 38-405
17104SIMCA 1100 LS, letnik 79, odlično
ohranjena, prodam. Tel.: dopolnje
17105Prodam vzdrževano garazirano
850. 28.000 km. Klemenc, Gradnikova
Kranj
17106Prodam Z 101, registrirano do
8/87. Rodeš, Savska loka 5, Kranj
17107Prodam Z 101 confort, letnik 81, re-
strikacija maj 87. Perčič, Rupa 21
17108Prodam Z 101, letnik 79. Anton Šu-
kar, Kovor 26, Tržič
17109Nujno prodam MZ ETZ 250, letnik
17110Prodam Z 101 confort, letnik 82, zelo
godno ohranjena, ogled petek od 18.
ure. Nadžar, Reginčeva 12, Kranj
17111Prodam Z 101, letnik 77, obnovljeno.
17112Prodam Z 101 confort, letnik 82, zelo
godno ohranjen, ogled petek od 18.
ure. Nadžar, Reginčeva 12, Kranj
17113Prodam Z 101, letnik 77, obnovljeno.
17114Prodam Z 101, letnik 77, obnovljeno.
17115Prodam VISO, letnik 83. Tel.: 26-705
17115Prodam Z 101, letnik 81, v zelo do-
brem stanju. Benedik, tel.: 27-520 v
nedeljo
17116Prodam 126 P, karambolirana spred-
njina stran, celega ali po delih. Bitenc,
Snediceva 5, Kokrica, tel.: 25-241
17117Prodam 10 let staro ZASTAVO 101.
Ogled popoldan. Perčič Franc, C. Ko-
rškega odreda 14, Kranj
17014Prodam JETO, letnik 82. Jančev, De-
teljica 2, Tržič, tel.: 51 - 332.
17015Prodam »GRUŠT« za fasado. Hrast-
je 199, Kranj
1701515 % ceneje prodam 850 kosov nove
strešne OPEKE vesna z grafitno sivim
posipom in rabljeno cementno OPE-
KO. Dolenc, Skokova 7, Kranj, Straži-
šče
17016Prodam predstobno STENO, PIPO za
banjo, UMIVALNIK, ŠKOLJKO, PRAL-
NI STROJ candy 75, nekaj hrastovega
PARKETA in 3 OKNA 100 x 100 cm.
Tel.: 24-425
17017Prodam strešno OPEKO bobrovec.
Tel.: 22-937
17018Prodam novo strešno OPEKO dra-
vograd, 2300 kosov, in rabljen cemen-
tinski SPIČAK, 2200 kosov. Tel.: 45-225
17019Ugodno prodam OPEKO modularac
za prezidike. Martin Novak, Cegelečica
32, tel.: 47-204
17020Prodam PUNTE za fasadni oder.
Tel.: 45-697
17021Prodam novo strešno OPEKO dra-
vograd, sivo s posipom, 2200 kosov, in
SLEMENJAKE. Marija Cankar, Zlat-
polje 8, Kranj
17022Prodam šidel DIMNIK, 8 m, tip 1 a,
29 x 29 cm. Tel.: 26-195
17023Prodam belo MIVKO. Pipanova 40,
Šenčur
17024Delavca za delo na stružnih avto-
matah zaposlim, možnost tudi honorarno
v popoldanskem času. Ponudbe na ši-
fro: Kranj-Britof
17063Akviziterje z lastnim prevozom za
prodajo zbirk in priročnikov (posamez-
nih knjig) iščemo. Obvezen kratek ži-
ljenjepis. Šifra: Sodelovanje
17064AVTOLIČARJA, kvalificiranega ali
delavca, ki ima veselje do tega dela,
tako zaposlim. Avtolicarstvo Močnik,
Britof 162, Kranj, tel.: 35-717
17065Zaposlim ORODJARJA univerzalca.
Tel.: 61-211
17066MLADIM OSEBAM z lastnim prevozom
z nudimo možnost hitrega zasluga-
nika pri opravljanju akviziterskih del. Šifra:
Veselo na delo
17067Pomoč v gospodinjstvu vsaj enkrat
tedensko, iščem. Podlubnik 265, Škof-
ja Loka, tel.: 62-323
17068Dekle išče kakršnoki honorarno
popoldansko delo, lahko tudi na domu.
Šifra: Vestna
17088Tako redno zaposlim enega ali dva
fanta, po možnosti z odsluženim voj-
škim rokom, v kamnoseški delavnici,
možnost priučitve. Informacije: Boris
Dovč, Kamnoseštvo, Štefanija Polica
11, Naklo, tel.: (064) 47-002
17089Mlajšo upokojenko iščemo za po-
moč v kuhinji v popoldanskem času.
Tel.: 75-504
17090Zaposlim KLJUČAVNIČARJA varil-
ca. OD po dogovoru. Ključavničarstvo
Jalen, Huje 23, Kranj
17091Prodam Z 101, letnik 80, 43.000 km, regi-
striran do 9/87, v odličnem stanju, pro-
dam. Tel.: 25-360
17198Prodam R 10, celega ali po delih,
Šalnič, Pivka 16, Naklo
16954Prodam VW 1200, odlično ohranjen,
Karmen, Podlonik 15, Železniki
16955GOLF JGL, letnik 81, garaziran, pro-
dam. Majda Cergolj, Gasilska 29/a,
16956Ugodno prodam VW 1200 J, letnik
86, obnovljen. Voglje 47, Šenčur
16957Prodam Z 101 C, letnik 81. L. Hro-
vati, Kranj, tel.: 38-009
16289AUDI 100 LS, letnik 73, po delih pro-
dam. Draksler, Forme 26, Žabnica
17094Prodam JUGO 45, letnik 83, v odli-
čnem stanju. Golmajer, Bohinjska Be-
čica 17/a
17095Prodam MZ 250. Dragan Kovačić,
polje 3/c, Kranj, ogled popoldne
17096Prodam Z 750, letnik 76, registrirano
8/87. Ogled možen vsak dan
od 14. ure dalje. Gabor, Pla-
ščica 13, Lesce
17097FIAT 125 P, letnik 80, 43.000 km, regi-
striran do 9/87, v odličnem stanju, pro-
dam. Tel.: 25-360
17198Prodam vozno neregistrirano DIA-
Upsilon. Tel.: 60-491
17102Ugodno prodam Z 101, letnik 77,
Mavčiče
17103OPEL KADET, letnik oktober 80, pro-
dam. Tel.: 38-405
17104SIMCA 1100 LS, letnik 79, odlično
ohranjena, prodam. Tel.: dopolnje
17105Prodam vzdrževano garazirano
850. 28.000 km. Klemenc, Gradnikova
Kranj
17106Prodam Z 101, registrirano do
8/87. Rodeš, Savska loka 5, Kranj
17107Prodam Z 101 confort, letnik 81, re-
strikacija maj 87. Perčič, Rupa 21
17108Prodam Z 101, letnik 79. Anton Šu-
kar, Kovor 26, Tržič
17109Nujno prodam MZ ETZ 250, letnik
17110Prodam Z 101 confort, letnik 82, zelo
godno ohranjen, ogled petek od 18.
ure. Nadžar, Reginčeva 12, Kranj
17111Prodam Z 101, letnik 77, obnovljeno.
17112Prodam Z 101 confort, letnik 82, zelo
godno ohranjen, ogled petek od 18.
ure. Nadžar, Reginčeva 12, Kranj
17113Prodam Z 101 confort, letnik 82, zelo
godno ohranjen, ogled petek od 18.
ure. Nadžar, Reginčeva 12, Kranj
17114Prodam Z 101 confort, letnik 82, zelo
godno ohranjen, ogled petek od 18.
ure. Nadžar, Reginčeva 12, Kranj
17115

Prodam Z 1

Snidenje igrač v Kokrini režiji

Plišasti medvedek mežika domišljavi Barbiki

Brdo, 8. oktobra — Kokrin tozd Engro je ta teden zbral na enem mestu, v hotelu Kokra na Brdu, večino igrač jugoslovenskih proizvajalcev, ki jih je dopolnil tudi z nekaterimi uvozniimi. Letos manj kiča, posebna pozornost pa igračam z oznako republike komisije za igrače »dobra igrača«.

Zal je Kokrina prodajna razstava, odprta še danes, dostopna samo organizacijam: trgovinam, vrtcem, sindikatom in drugim. To pomeni, da igrač, posteljnine za male in velike, volne, oblačil za najmlajše in drugih drobnarij, ki so jih Kokrini

komercialisti postavili na ogled, posamezniki ne morejo kupiti. Pa bi jih najbrž radi.

Prvič zaradi bogate izbire, kakršno bodo novembra in decembra, ko je prodajna sezona za igrače, zmanjšali iskali v vsaki trgovini. Men-

da bo Globus ponudil domala vse, kar je na Brdu, a vprašanje, v kakšni količini. Drugič pa zato, ker so igrače na Brdu brez marže, ki jim bo bodo prilepili v trgovini, občutno cenejše. Toliko, da je vsaka peta igrača zastonj.

In kaj ponuja razstava? Malo je še kičastih igrač; z dokaj izostenim posluhom za dobro so izbrane najrazličnejše vzgojne, družabne igre, precej pa je tudi zahtevnih tehničnih in glasbenih igrač, ki so za otroke izvrsten uvod v spodbujanju njihovih nagnjenj in kasneje ravnih instrumentov.

Nemogoče je našteti vse, kar privabljajo k nakupu. Blaga je resnično veliko: od vozičkov za igranje do dojenčka, sestavljanke, igre človek ne jezi se, lego kock, v svetleča oblačila od teh Barbik, navadnih avtomobilčkov in takih na električno upravljanje, majhnih pisalnih strojev ...

Prireditelje preseneča številjen obisk Brda. Direktor tozda Engro Miloš Krenner je dejal, da ne prihajajo le iz vse Slovenije, temveč tudi iz vseh večjih jugoslovenskih mest. Predvsem trgovci, ki naročajo igrače, oblačila, posteljnino za svoje trgovine. Nekaj blaga so že morali umakniti s prodajnih pullov, ker je razprodano, veliko ga ponaročajo. Za kupce je pač lažje in ceneje priti na Brdo in tu najti vse, kar bi sicer iskali pri petnajstih proizvajalcih igrač, kolikor jih je v Jugoslaviji omembe vrednejših.

H. Jelovčan

Kako preživeti s šestimi milijoni, sprašujejo v Toplotnih izmenjevalcih

Recept je samo boljše delo

Skofja Loka, 6. oktobra — Boljše delo vseh, predvsem pa boljše delo vodilnih delavcev, ki so (dobro) plačani za to, da bi tovarno dobro vodili. Časi, ko so ljudje iz vse Jugoslavije v vrstah čakali pred vratim LTH na skrinje, so mimo, je na današnjem razširjenem sestanku predsedstva konference osnovnih organizacij zvezne sindikata v LTH dejal eden od razpravljalcev iz proizvodnje.

In je podkrepil svoje besede s primernim: delavec pri skrinjah ima normo 230 skrinj, naredi jih 250, prodaja pa ih uspe prodati vsega 130. Kdo je kriv za slab poslovni rezultat: delavec, ki je naredil preveč skrinj, ali prodaj?

Odgovor je preprost. Mnogo bolj kot odgovor delavcem v Toplotnih izmenjevalcih tozda Hladilstvo, ki so ob izplačilu zadnjih, to je avgustovskih plač, v sredini septembra za kratek čas ustavili stroje in vprašali, kako naj preživimo mesec s komaj šestimi starimi milijoni. Odgovor pričakujejo do naslednjega izplačilnega dne.

Delavcev, ki so avgusta zasluzili manj kot 70.000 dinarjev, je bilo v To-

plotnil: izmenjevalcih 23. Na že takoj skromen minimalni osebni dohodek je vplivalo tudi samo 168 delovnih ur in dopusti, za nameček pa je bilo izplačilo še v času začetka šole in nakupa ozimnice.

Na razširjenem sestanku predsedstva osnovnih organizacij zvezne sindikata v LTH so predvsem znova prečeli sklepki, ki so jih sprejeli že ob prekiniti dela delavcev v Toplotnih izmenjevalcih, zlasti o poračunu na podlagi višjih osnov tudi za nazaj, ki naj bi takoj učinkoval. Pokazalo se je, da bistenega povečanja plač na ta račun ne gre pričakovati.

Vsi drugi posegi so bolj dolgoročni, saj gre pri njih za spremembo samoupravnih aktov, torej za postopek, ki v najboljšem primeru traja vsaj tri meseca. Sicer pa tudi ti ukrepi ne bodo mogli narediti čudežev.

V tovarni, še posebno v tozidih, kjer delež ostanka denarja za razvoj (akumulacije) v dohodku pada, bo treba takoj vzeti pod drobnogled vzroke, zakaj akumulacija ne raste tako, kot bi želeli. Odkrito bo treba pogledati, kako je z vodenjem, odgovornostjo za delo, stroški, razvojem, trženjem, prodajo, skratka vsem, kar vpliva na boljše ali slabše poslovanje ter s tem tudi na plače.

H. Jelovčan

Minimalni osebni dohodek avgusta je bil v LTH za 184 ur in polno delo (brez dopustov ali bolniške) 69.900 dinarjev. Povprečna plača za sedem mesecev znaša 94.500 dinarjev, povprečje loškega gospodarstva je 95.000 dinarjev. V primerjavi z enakim časom lani je v tovarni v prvem polletju akumulacija zrasla le za 33 odstotkov.

upravnih aktov, torej za postopek, ki v najboljšem primeru traja vsaj tri meseca. Sicer pa tudi ti ukrepi ne bodo mogli narediti čudežev.

V tovarni, še posebno v tozidih, kjer delež ostanka denarja za razvoj (akumulacije) v dohodku pada, bo treba takoj vzeti pod drobnogled vzroke, zakaj akumulacija ne raste tako, kot bi želeli. Odkrito bo treba pogledati, kako je z vodenjem, odgovornostjo za delo, stroški, razvojem, trženjem, prodajo, skratka vsem, kar vpliva na boljše ali slabše poslovanje ter s tem tudi na plače.

H. Jelovčan

Za jubilej lovski dom

Gorenja vas, 10. oktobra — Gorenjevaški lovci te dni slavijo 40 let obstoja svoje družine. Jubilej so zadnjo nedeljo že obeležili z lovom na zajca na Hlavčih njivah, glavno praznovanje pa pripravljajo konec tega tedna.

Jutri, v soboto, bo na Žirovskem vrhu lokalna tekmka goničev, v nedeljo ob 14. uri pa bo sklepna srečanost. V kulturnem programu bodo nastopili rogošči, pevski zbor in recitatorji. Podelili bodo priznanja, odprli lovski razstavo in lovski dom v Gorenji vasi.

H. J.

Nagajivi centimetri

Čeprav je bila gradnja apartmajev v Kranjski gori še kar hitra, ni šlo brez stalnih zapletov.

Kopici nevšečnosti je ob koncu pridal svoj lonček še projektant.

Vso drago opremo je projektiral do centimetrika natančno, pri tem pa pozabil na omet, ki konec concev tudi navrže kakšen milimeter.

Ti meni, jaz tebi

Pred časom se je pol Jugoslavije razburjalo, ker je IMV Novo mesto podražil rezerve dele za nekaj sto odstotkov, in takrat je postal parkiranje avtomobilov kar tveganja zadeva. Ne veste zakaj? Ko vam bodo s kartice sunili zadnja (plastična) pokrivala z luči, boste že vedeli.

V Kranju je, kot kaže, na nekaterih parkiriščih zadnje čase nevarno pustiti avtomobil — posebno v bližini trgovin z avtomobilskimi deli. Kaže, da kupci, ki odtavajo iz trgovine brez avtomobilskega dela, le-tega raje poštejo kar na najbližjem parkirišču. Stanovalci H-8, ki imajo na tako parkirišču lep razgled, so ta teden pri tem dnevu opazovali kar dva takšna amfemik. Oblijubljajo, da bodo v prihodnje napovedovali tudi registrske številke za identifikacijo.

GLASOVA ANKETA

Dobra igrača ima svojo ceno

Kranj, 8. oktobra — Trgovci pravijo, da je dobra igrača običajno tudi draga, nekatere iznajdljive imame trdijo, da otroke lahko zadovolijo tudi z domaćimi »izumi«, otroci pa imajo seveda spet svoje ljubezni in želje. V tednu otroka veliko govorimo tudi o igračah, o cenah zanje in njihovi kakovosti. Kaj pa so povedali naši sogovorniki?

Vida Sitar, prodajalka Kokre, ta teden na prodajni razstavi na Brdu:

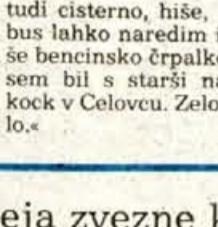
»Težko bi rekel,

katere igrače gredo najbolje v promet. Vse gredo dobro.

Morda za malenkost še vedno izstopajo dojenčki, plišasti medvedki, igre za prosti čas. Vrtci precej kupujejo sestavljanke, medtem ko se za uvožene igrače zanimajo trgovine.«

Janez Pire, star osem let, iz Kranja: »Ni mam toliko veliko igrač. Najraje se igrat z lego kockami. Včeraj sem sestavil ladjo. Imam tudi cisterno, hišo, kombi ali avtobus lahko naredim iz kock. Rad bi še bencinsko črpalko in ljudi. Julija sem bil s starši na razstavi lego kock v Celovcu. Zelo veliko jih je bilo.«

Spela Bešter, šest let, iz Kranja: »Veliko igrač imam, najraje je pa imam dojenčka. Preoblačim ga v sestrino oblačila in ga z vozilkom vozim po kuhinji. Spi v voziku zraven moje postelje. Zdaj ne želim nobene nove igrače. Rada bi, da bi mi dedek Mraz prinesel blagajno.«

H. J.

Seja zvezne konference SZDL

Vrednost družbenih organizacij in društva

Beograd, 8. oktobra — Pred osmimi leti je zvezna konferenca SZDL obravnavala položaj in vlogo družbenih organizacij in društva. V teh letih se je marsikaj obrnilo na boljše, vendar vrednost družbenih organizacij in društva v našem sistemu še ne znamo zadostno ceniti. V sredu je zvezna konferenca SZDL na prvem jesenskem zasedanju ponovno obravnavala to problematiko. Menila je, da moramo zagotoviti boljne možnosti za delo, čeprav v njih se vedno največ prostovolnega dela in ljudske solidarnosti.

SZDL mora biti v prihodnjem času v zaprtu do raznih novih gibanj in pogledov. N obenega od teh se ne bi smeli ustrashiti in jih kar največ vpeti v naš družbenega prizadevanja. Seveda pa moramo biti pri tem selektivni: razlikovati je treba med tistimi, ki se zavzemajo za razvoj samoupravnih socialističnih odnosov in tistimi, ki temu nasprotujejo. Skratka, osnova naših razprave na zvezni konferenci je bila, da so tudi družbene organizacije v društva priložnost za sproščanje ustvarjalne energije ljudi in za izjavljanje njihovih interesov.

Danes v Bohinju

Srečanje Kompasovih delavcev

Bohinjska Bistrica, 10. oktobra — Danes se bodo v Bohinju zbrali na tradicionalnem srečanju delavci Kompasa. Ob enajstih bo v kulturnem domu Jožeta Ažmara v Bohinjski Bistrici slovesnost, na katere bo o 35-letnem razvoju delovne organizacije spregovoril generalni direktor Egon Conradi. Najzaslužnejšim delavcem pa bodo podeli državna in Kompasova priznanja.

(cz)

Vesela srečanja medvedkov in čebelic

Kranj — V soboto in nedeljo se bo v Kranju zbralo okoli petsto medvedkov in čebelic, njihovih vodnikov in mentorjev na 2. veselih srečanjih. V igri in petju bodo najmlajši preživeli sobotno popoldne, njihovi vodniki pa namenili pozornost razgovoru na temo Kako iz medvedka in čebelice postane dober vodnik. Zvezni bodo vsi skupaj zapeli ob taborniškem ognju, medse so povabili še mladega kantavtorja iz Stražišča, Bojana Rakovca. V nedeljo se bodo skupaj popeljali na izlet po Gorenjski.

T. B.

Odkrili napadalca na zdravnico

Kranj, 9. oktobra — Preiskovalci UNZ utemeljeno sumijo, da je zdravnik Ivan Manjanov iz Pančeve 4. oktobra v Kranjski gori napadel in oropal Reiner Uwe Kludas, 1962, Zahodni Nemec brez zaposlitve. Zaradi ropa na posti v ZRN je bil že štiri leta v zapori, zdaj pa ga sumijo v ZRN treh ropov in volma.

Napadalca so prijeli 8. oktobra na Bledu na osnovi dokaj natančnega opisa oškodovane zdravnice. Sprva je zanimal vsako zvezko s Kranjsko goro, potem pa je zdravnica spoznala in so ga 4. oktobra v Kranjski gori videli še nekateri drugi, pa je priznal. Našli so tudi skrito torbo s prtljago, ki bo bodo vrnili Manjanovi, medtem pa denarnici in denarju se ni sledil. Domnevajo, da je Kludas večji del zapravljen.

NESREČE

Iščejo pobeglega voznika

Pristava, 8. oktobra — Zvečer se je pol sedmih je Ivana Osterman, 1938, iz Pristave s kolesom peljala pravilno po svoji desni strani ceste od Pristave proti Križam. Blizu hiše Pristava 36 je za njo pripeljal neznan voznik neugotovljene osebnosti, avtomobila (po izjavi Ostermanov je bil Z 750 temnejše barve) ter jo pri tem prehitovanju opazil; izgubil je ravnotežje in padla. Pri tem je že je ranila ranila. Če kdo kaj ve o znanem pobeglem vozniku, naj se zavesti.

Glasov jež

Dedek Mraz se pritožuje

Prodajno razstavo Kokre na Brdu moramo resno okrati. Pritožil se mi je kranjski dedek Mraz, češ ali me hočejo povsem raztrgati. Kaj neki naj na razstavi počnejo sindikati in kupujejo drage igrače, ko pa je tu on, enako dober do vseh malčkov.

Dvomim sicer, da seboleč socialne razlike kažejo samo pri dedku Mrazu, a po svoje mu le moram dati prav.

D. Sedej

Iz bogate zakladnice arhitekturnega izročila kmetov, gozdarjev, ogljev... Propadajoči kozolec »toplari« na pragu turistične Bohinjske Bistrike, le dva (?) meseca pred novim plesom snežink... Ga bo prihodnja zima povsem dotokla?